

**Μέτρηση και μείωση των
διοικητικών βαρών σε 13 κλάδους
στην Ελλάδα**

**Τελική έκθεση
Φορολογικό Δίκαιο (Φ.Π.Α.)**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας Περιεχομένων

Ακρόνυμα και συντομογραφίες.....	5
Συνοπτική παρουσίαση.....	7
1. Εισαγωγή.....	10
1.1. Ιστορικό	10
1.2. Προσέγγιση έργου.....	10
1.3. Μεθοδολογία.....	11
2. Εισαγωγή στον τομέα προτεραιότητας και επισκόπηση των αποτελεσμάτων μέτρησης	14
2.1. Επιλογή των Υ.Π. και των αντίστοιχων νόμων και κανονισμών.....	14
2.2. Τα κυριότερα αποτελέσματα των μετρήσεων.....	21
3. Σχέδιο Δράσης και Συστάσεις για τον Τομέα Προτεραιότητας Φορολογικού Δικαίου (Φ.Π.Α.)	23
3.1. Προσδιορισμός πιθανών επιλογών απλοποίησης και μείωσης.....	23
3.2. Συστάσεις για τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.)	29
3.2.1. Θέσπιση καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ.....	31
3.2.2. Διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο Φ.Π.Α. 38	
3.2.3. Κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.	43
3.2.4. Απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.....	46
3.2.5. Κατάργηση της απαίτησης υποβολής χωριστής αίτησης για επιστροφή Φ.Π.Α.	51
3.3. Προτεινόμενη ακολουθία και προτεραιοποίηση.....	55
3.4. Άλλα θέματα	56
4. Συμπέρασμα.....	57

Πίνακες

Πίνακας 2.1: Κανονιστικό πλαίσιο.....	14
Πίνακας 3.1: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 44.....	24
Πίνακας 3.2: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 45.....	25
Πίνακας 3.3: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 46.....	26
Πίνακας 3.4: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 47.....	27
Πίνακας 3.5: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 48.....	28
Πίνακας 3.6: Κατώτατα όρια Φ.Π.Α. για μικρές επιχειρήσεις σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. (2012) 32	

Γραφήματα

Γράφημα 2.1: Συνολικό προσδιορισμένο Διοικητικό Κόστος για τον τομέα προτεραιότητας.... 21

Ακρόνυμα και συντομογραφίες

Στην παρακάτω λίστα, εμφανίζονται οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται στην έκθεση. Όλοι οι όροι που σχετίζονται με τη μέθοδο Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους (Τ.Μ.Κ.) περιγράφονται λεπτομερώς στο ελληνικό Τ.Μ.Κ. «Εγχειρίδιο για την εφαρμογή του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους στην Ελλάδα»

Δ.Β.	Διοικητικό Βάρος
Δ.Κ.	Διοικητικό Κόστος
Σ.Ε.Λ.	Συνήθης Επιχειρηματική Λειτουργία
Κ.Σ.Υ.	Κόστος Συμβουλευτικών Υπηρεσιών
f	Συχνότητα
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
Γ.Ε.ΜΗ	Γενικό Εμπορικό Μητρώο
Γ.Γ.Π.Σ.	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
Υ.Π.	Υποχρέωση Πληροφόρησης
Τ.Α.Ε.	Τυπικά Αποδοτική Επιχείρηση
Α.Κ.	Άμεσο Κόστος
P	Τιμή
Τ.Π.	Τομέας Προτεραιότητας (στο ελληνικό Τ.Μ.Κ. αναφέρεται και ως «Κλάδος»)
ΠΟΛ	Υπουργική Εγκύκλιος
Q	Ποσότητα

Συνοπτική παρουσίαση

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα των μετρήσεων επιλεγμένων υποχρεώσεων πληροφόρησης ως προς τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.), σε συνδυασμό με τις συστάσεις για μείωση των διοικητικών βαρών.

Η διαδικασία της μέτρησης συμπεριλάμβανε συνεντεύξεις με επιχειρήσεις και εμπειρογνώμονες. Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης που επιλέχθηκαν για τον τομέα του φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) συνιστούν το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος διοικητικού κόστους και διοικητικών βαρών στο παρόν έργο. Αντιστοιχούν σε **συνολικό διοικητικό κόστος ύψους 1,81 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο βαρύνει τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα**. Από αυτό το ποσό, τα **1,54 δισεκατομμύρια ευρώ (85%) έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των διοικητικών βαρών**. Το υπόλοιπο ποσό είναι το κόστος συνήθους επιχειρηματικής λειτουργίας, που πιθανώς θα εξακολουθούσε να βαρύνει τις επιχειρήσεις εάν δεν υπήρχαν οι υποχρεώσεις.

Οι ακόλουθες συστάσεις παρουσιάζονται ως ένα σχέδιο δράσης με στόχο τη μείωση του διοικητικού κόστους και των διοικητικών βαρών σε σχέση με τις επιλεγμένες υποχρεώσεις για τον Φ.Π.Α.¹:

Σύσταση	Υπολογιζόμενη μείωση διοικητικού κόστους	Υπολογιζόμενη μείωση διοικητικών βαρών
Θέσπιση καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ	135.658.790 ευρώ	114.117.544 ευρώ
Διαγραφή των ανενεργών υποκειμένων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο Φ.Π.Α.	226.105.800 ευρώ	190.201.608 ευρώ
Κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.*	60.096.867 ευρώ	60.096.867 ευρώ
Απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.*	50.026.995 ευρώ	50.026.995 ευρώ
Κατάργηση της απαίτησης υποβολής χωριστής αίτησης για επιστροφή Φ.Π.Α.*	14.429.251 ευρώ	14.429.251 ευρώ

Η σύσταση για **θέσπιση καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ** θα έδινε τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) με ετήσιο κύκλο εργασιών χαμηλότερο από αυτό το ποσό –περιλαμβανομένων των υφιστάμενων επιχειρήσεων– να επιλέξουν να μην εγγραφούν στο μητρώο Φ.Π.Α., ανεξάρτητα από τη νομική μορφή. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις αυτές δεν θα τηρούν στοιχεία για σκοπούς Φ.Π.Α., δεν θα χρεώνουν Φ.Π.Α. για τις πωλήσεις τους και δεν θα δικαιούνται έκπτωσης του Φ.Π.Α. από τις

¹ Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, οι υπολογισμοί μείωσης εκτελέστηκαν χωριστά για κάθε σύσταση. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να προστεθούν οι μειώσεις που υπολογίστηκαν, προκειμένου να επιτευχθεί μια συνολική μείωση, εφόσον οι ίδιες υποχρεώσεις επηρεάζονται από διαφορετικές συστάσεις. Η συνολική μείωση που επιτυγχάνεται εξαρτάται από την ακολουθία των συστάσεων. Οι επιπτώσεις των συστάσεων που σημειώνονται με αστερίσκο (*) θα περιορίζονται από την εφαρμογή άλλων συστάσεων, ενώ οι επιπτώσεις των συστάσεων που δεν σημειώνονται με αστερίσκο (*) θα επηρεάζονται αντιστοίχως από προγενέστερη εφαρμογή των συστάσεων που σημειώνονται με αστερίσκο (*).

εισροές τους. Δεν θα απαιτείται να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. ή να πληρούν άλλες υποχρεώσεις Φ.Π.Α. Οι επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών κάτω των 10.000 ευρώ θα μπορούσαν να εγγραφούν προαιρετικά στο μητρώο Φ.Π.Α.

Η σύσταση για τη **διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο Φ.Π.Α.** θα καταργούσε για τις επιχειρήσεις αυτές (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) την υποχρέωση να τηρούν στοιχεία Φ.Π.Α. έτοιμα προς επιθεώρηση και να συμπληρώνουν περιοδικές και ετήσιες δηλώσεις Φ.Π.Α., ακόμη και αν έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών.

Η σύσταση για **κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.** θα εξάλειφε την απαίτηση για τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. να υποβάλλουν αυτήν την ετήσια δήλωση στις φορολογικές αρχές.

Η σύσταση για **απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.** έχει στόχο τη μείωση των πληροφοριών που αναφέρονται στη δήλωση και, ως εκ τούτου, τη μείωση του χρόνου και της προσπάθειας που πρέπει να καταβάλλουν οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) για την προετοιμασία και τη συμπλήρωση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. είτε σε τριμηνιαία είτε σε μηνιαία βάση. Η σύσταση έχει στόχο την απλοποίηση κατά τρόπο συμβατό με το υπάρχον δίκαιο της Ε.Ε. και την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τυποποιημένη περιοδική δήλωση Φ.Π.Α.

Η σύσταση για **κατάργηση της απαίτησης να υποβάλλουν οι επιχειρήσεις χωριστή δήλωση επιστροφής Φ.Π.Α.** έχει στόχο τη μείωση του χρόνου και της προσπάθειας που απαιτείται από τις ελληνικές επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) να λαμβάνουν τυχόν οφειλόμενο προς αυτές Φ.Π.Α. από τις φορολογικές αρχές. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενσωμάτωση της διαδικασίας επιστροφής στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. και την κατάργηση της απαίτησης για την πάγια υποβολή συνοδευτικής τεκμηρίωσης.

Η **εφαρμογή των συστάσεων** στον τομέα του φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) θα πρέπει να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα, λόγω του ευρέος αντίκτυπου σε πάρα πολλές επιχειρήσεις στην Ελλάδα, καθώς και λόγω του επιπέδου συνολικής εφικτής μείωσης. Εάν οι δύο πρώτες συστάσεις που αφορούν το μητρώο Φ.Π.Α. εφαρμοστούν πριν από τις υπόλοιπες συστάσεις σχετικά με τις δηλώσεις και τις επιστροφές Φ.Π.Α., τότε λιγότερες επιχειρήσεις θα πρέπει να προσαρμοστούν στις αναθεωρημένες ρυθμίσεις.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη παρουσίασαν διάφορες **πρόσθετες απόψεις και προτάσεις** σχετικά με τις υποχρεώσεις στον τομέα προτεραιότητας του φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) και της φορολογικής διοίκησης ευρύτερα. Αυτές οι απόψεις και οι προτάσεις συμπεριλήφθηκαν έτσι ώστε η ελληνική κυβέρνηση να έχει στη διάθεσή της πρόσθετο υλικό, προκειμένου να εξετάσει περαιτέρω μέτρα που θα απλοποιήσουν και θα μειώσουν τα διοικητικά βάρη και τα σημεία τριβής.

Η μέτρηση κάλυψε τις παρακάτω επιλεγμένες υποχρεώσεις στον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.):

Υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α. και κοινοποίηση μεταβολής εργασιών

Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α.

Υποχρέωση υποβολής περιοδικής και ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.

Υποχρέωση υποβολής αίτησης για την είσπραξη απόδοσης (επιστροφής) οφειλόμενου Φ.Π.Α.

Υποχρέωση υποβολής πρόσθετης εγγραφής και επιπλέον αναφορών σε περίπτωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών

1. Εισαγωγή

1.1. Ιστορικό

Το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας («το Υπουργείο») και ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης («Ο.Ο.Σ.Α.») υπέγραψαν Σύμβαση Συνδρομής κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2012, προκειμένου ο Ο.Ο.Σ.Α. να υλοποιήσει το έργο μέτρησης και μείωσης των διοικητικών βαρών σε 13 κύριους τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Το έργο αναμένεται να παρέχει ανεξάρτητη αξιολόγηση, χρησιμοποιώντας το διεθνώς αναγνωρισμένο Τυποποιημένο Μοντέλο Κόστους («Τ.Μ.Κ.») όπως έχει τροποποιηθεί για την Ελλάδα, προκειμένου να προσδιοριστούν οι αδυναμίες και τα περιττά διοικητικά βάρη για τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του κανονιστικού περιβάλλοντος, τα οποία παρεμποδίζουν τη λειτουργία των αγορών, ζημιώνοντας τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και περιορίζοντας τα οφέλη για τους εταιρικούς και τους οικιακούς καταναλωτές. Το Τ.Μ.Κ. είναι μια μέθοδος καθορισμού του διοικητικού κόστους των επιχειρήσεων που επιβάλλεται από τον κανονισμό. Το Τ.Μ.Κ. αναλύει τον κανονισμό σε μια σειρά από διαχειρίσιμες συνιστώσες που μπορούν να μετρηθούν. Το Τ.Μ.Κ. δεν αναφέρει ούτε θέτει υπό αμφισβήτηση τους στόχους πολιτικής για κάθε τμήμα του κανονισμού. Ως εκ τούτου, η μέτρηση και η ανάλυση επικεντρώνονται αποκλειστικά στις διοικητικές δραστηριότητες που πρέπει να εκτελεστούν με σκοπό τη συμμόρφωση με τον κανονισμό, και όχι στα οφέλη που προκύπτουν βάσει της νομοθεσίας.

Η οικονομική ανάκαμψη σε οποιαδήποτε χώρα επηρεάζεται αρνητικά εν μέρει και από την ποιότητα του κανονιστικού πλαισίου. Το 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπολόγισε ότι το διοικητικό κόστος αντιστοιχούσε στο 6,8% περίπου του Α.Ε.Π. της Ελλάδας και ότι η μείωση του ελληνικού διοικητικού κόστους κατά 25% θα απέφερε ωφέλιμη αύξηση του Α.Ε.Π. μέχρι και 2,4% έως το 2025.

Η παρούσα έκθεση περιγράφει την κατάσταση όσον αφορά το διοικητικό κόστος και τα διοικητικά βάρη κατά την 1η Σεπτεμβρίου 2013 στον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.). Συντάχθηκε από τη Γραμματεία του Ο.Ο.Σ.Α. σε συνεργασία με την Capgemini Consulting Ολλανδίας και την Deloitte Business Solutions SA Ελλάδας. Η έκθεση παρέχει μια επισκόπηση των αποτελεσμάτων μέτρησης των βαρών στον Τομέα προτεραιότητας του Φορολογικού Δικαίου (Φ.Π.Α.) και περιλαμβάνει συγκεκριμένες συστάσεις για τη μείωση των διοικητικών βαρών σε αυτόν τον τομέα προτεραιότητας.

1.2. Προσέγγιση έργου

Το έργο καλύπτει τις υποχρεώσεις πληροφόρησης (Υ.Π.) που απορρέουν βάσει διαφόρων νόμων και κανονισμών, οι οποίες ομαδοποιούνται σε 13 Κλάδους ή Τομείς προτεραιότητας (Τ.Π.):

1. Γεωργία και γεωργικές επιδοτήσεις
2. Ετήσιοι λογαριασμοί/εταιρικό δίκαιο
3. Ενέργεια
4. Περιβάλλον
5. Αλιεία
6. Ασφάλεια τροφίμων
7. Φαρμακευτική νομοθεσία
8. Δημόσιες συμβάσεις
9. Στατιστική
10. Φορολογικό δίκαιο (Φ.Π.Α.)
11. Τηλεπικοινωνίες
12. Τουρισμός
13. Εργασιακό περιβάλλον/εργασιακές σχέσεις

Το έργο βασίζεται στη μεθοδολογία του ελληνικού Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους (Τ.Μ.Κ.) και αποτελείται από τις εξής πέντε φάσεις.

1. Έλεγχος και συλλογή των σχετικών νόμων και των κανονισμών στο πλαίσιο του κλάδου
2. Ποιοτικός έλεγχος των καταγεγραμμένων κανονισμών
3. Ποσοτική μέτρηση των επιλεγμένων διοικητικών βαρών
4. Διατύπωση συστάσεων για ανασχεδιασμό/κατάργηση (τμημάτων) νόμων και κανονισμών
5. Δημοσίευση και αξιοποίηση

Η πρώτη φάση του έργου αφορούσε τον έλεγχο και την επιλογή των σχετικών νόμων και κανονισμών μέσω έρευνας δευτερογενών πηγών. Το αποτέλεσμα αυτού του σταδίου ήταν μια επισκόπηση όλων των κανονισμών που δυνητικά επιφέρουν διοικητικά βάρη στους 13 διαφορετικούς Τομείς Προτεραιότητας.

Με βάση αυτή την επισκόπηση, διεξήχθη ποιοτικός έλεγχος των καταγεγραμμένων κανονισμών, προκειμένου να προσδιοριστούν τα σημεία που είναι πιθανώς πιο επαχθή ή/και προκαλούν τριβές. Αυτός ο έλεγχος, σε συνδυασμό με πρόσθετες συναντήσεις με τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, είχε ως αποτέλεσμα την επιλογή ορισμένων υποχρεώσεων για διεξοδική αξιολόγηση.

Η τελική έκθεση καλύπτει διεξοδικά το 3ο και το 4ο στάδιο: τα αποτελέσματα της εργασίας που πραγματοποιήθηκε κατά την ποιοτική μέτρηση των διοικητικών βαρών που απορρέουν από επιλεγμένους νόμους και κανονισμούς και η διατύπωση συστάσεων για τη μείωση των διοικητικών βαρών στον Τομέα προτεραιότητας Φορολογικού Δικαίου (Φ.Π.Α.).

Πιο συγκεκριμένα, αυτή η έκθεση περιέχει:

- Μια περιγραφή των Υ.Π. και των αντίστοιχων νόμων και κανονισμών που εμπίπτουν στο πεδίο μέτρησης για τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.)
- Τα κύρια πορίσματα της μέτρησης
- Συστάσεις με προτάσεις για ποσοτικοποιημένη μείωση

Αυτή η έκθεση δεν περιλαμβάνει αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε στα διάφορα στάδια. Η ανάλυση των Υ.Π. που μετρήθηκαν σε αυτόν τον τομέα προτεραιότητας συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα 1.

Οι λέξεις «επιχειρήσεις» και «εταιρείες» χρησιμοποιούνται εναλλάξ σε όλη την παρούσα έκθεση και περιλαμβάνουν τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών και των ελεύθερων επαγγελματιών) εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

1.3. Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό το έργο βασίζεται στο «Εγχειρίδιο για την εφαρμογή του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους στην Ελλάδα». Στη συνέχεια παρουσιάζεται μια σύντομη εισαγωγή στα κύρια χαρακτηριστικά της προσέγγισης μέτρησης.

Το Τυποποιημένο Μοντέλο Κόστους (Τ.Μ.Κ) συνιστά μια ευρέως αναγνωρισμένη μέθοδο υπολογισμού διοικητικών βαρών, η οποία έχει εφαρμοστεί σε πολλά διεθνή έργα από το 2002 έως

σήμερα. Το μοντέλο αναλύει το διοικητικό κόστος που επιβάλλεται μέσω νομικών πράξεων σε συνιστώσες που μπορούν να αξιολογηθούν με εύλογη ακρίβεια. Το εργαλείο χαρακτηρίζεται από την οικονομική προσέγγιση σε σχέση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς. Στοχεύει στον προσδιορισμό όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από συγκεκριμένη νομοθεσία, οι οποίες καθιστούν τους νόμους και τις διαδικασίες ιδιαίτερα επιβαρυντικούς παράγοντες για τη λειτουργία της αγοράς και της οικονομίας.

Η μεθοδολογία δεν αναφέρει ούτε θέτει υπό αμφισβήτηση τους θεμελιώδεις στόχους της νομοθεσίας. Αντ' αυτού, η μέτρηση εστιάζει μόνο στις διοικητικές δραστηριότητες που πρέπει να πραγματοποιηθούν, προκειμένου να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία. Το πεδίο εφαρμογής αυτής της μέτρησης εμπίπτει στο πλαίσιο της μέτρησης του διοικητικού κόστους που απαιτείται για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων.

Η μέθοδος T.M.K. που χρησιμοποιείται σε αυτό το έργο επικεντρώνεται αποκλειστικά στο διοικητικό κόστος των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, το διοικητικό κόστος ορίζεται ως το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις για να ανταποκριθούν στις Υ.Π. Μια Υ.Π. ορίζεται ως εξής: «Μια υποχρέωση που περιλαμβάνεται σε νομικό, κανονιστικό ή άλλου είδους επεξηγηματικό κείμενο της δημόσιας διοίκησης και απαιτεί από την εταιρεία να παρέχει δεδομένα στις δημόσιες αρχές ή σε τρίτους ή να διατηρεί δεδομένα που μπορούν να διατεθούν σε δημόσιες αρχές ή σε τρίτους, εάν ζητηθούν. Επιπλέον, είναι μια υποχρέωση που επιβάλλει τα προαναφερθέντα, αλλά έχει ενσωματωθεί στην καθημερινή διοικητική πρακτική που εφαρμόζεται στις δημόσιες υπηρεσίες».

Κάθε Υ.Π. διαθέτει χαρακτηριστικά που περιγράφουν:

- Το περιεχόμενο των απαιτούμενων δεδομένων ή της «απαίτησης δεδομένων» (τι πρέπει να παρέχεται)
- Την ομάδα-στόχο (τον πληθυσμό ο οποίος πρέπει να τα παρέχει)
- Τη συχνότητα εμφάνισης της υποχρέωσης (πότε πρέπει να παρέχεται)

Οι Υ.Π. μπορούν να προέρχονται είτε από τη νομοθεσία της Ε.Ε. είτε από εθνικούς νόμους και κανονισμούς. Αυτό το έργο επικεντρώνεται τόσο στις Υ.Π. που απορρέουν απευθείας από τη νομοθεσία της Ε.Ε. όσο και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ενσωμάτωση της νομοθεσίας της Ε.Ε. στο εθνικό δίκαιο.

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου σταδίου του έργου δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στον έλεγχο και στον προσδιορισμό περιπτώσεων «υπερβολικής εφαρμογής» (ή «κανονιστικού υπερθεματισμού») μιας νομικής πράξης της Ε.Ε. σε εθνικό επίπεδο, όσον αφορά τις πρόσθετες Υ.Π. ή τις διαδικαστικές απαιτήσεις, την τροποποιημένη συχνότητα ή τον πληθυσμό (δηλαδή την κάλυψη), καθώς αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση του διοικητικού κόστους που συνδέεται με τις προβλέψεις της νομοθεσίας της Ε.Ε.

Η μέθοδος T.M.K. κάνει διάκριση ανάμεσα στις πληροφορίες που πρέπει να συλλέγουν και να επεξεργάζονται οι επιχειρήσεις, ακόμα και όταν δεν υπάρχει νομοθεσία, και στις πληροφορίες που συλλέγονται αποκλειστικά για τους σκοπούς που απορρέουν από νομική υποχρέωση. Οι πρώτες αντιστοιχούν στο κόστος «συνήθους επιχειρηματικής λειτουργίας» (Σ.Ε.Λ.), ενώ οι δεύτερες στα διοικητικά βάρη. Όταν συνδυάζονται, τα διοικητικά βάρη και το κόστος συνήθους επιχειρηματικής λειτουργίας συνιστούν το διοικητικό κόστος που βαρύνει τις επιχειρήσεις.

Γενικά, το συνολικό διοικητικό κόστος μιας επιχείρησης υπολογίζεται με βάση το μέσο κόστος της εν λόγω διοικητικής δραστηριότητας (Τιμή) επί τον συνολικό αριθμό υποχρεώσεων που υλοποιούνται ανά έτος (Ποσότητα). Το κόστος υπολογίζεται με τον πολλαπλασιασμό μιας τυπικής τιμής που αποδίδεται σε έναν συγκεκριμένο τύπο εργαζομένου (με βάση το μέσο κόστος εργασίας ανά ώρα συμπεριλαμβανομένων των γενικών εξόδων κατ' αναλογία) επί του χρόνου που απαιτείται

ανά ενέργεια (εσωτερικό κόστος). Κατά περίπτωση, λαμβάνονται υπ' όψιν άλλοι τύποι κόστους, όπως το κόστος ανάθεσης έργου σε τρίτους/συμβουλευτικών υπηρεσιών, εξοπλισμού ή το κόστος προμηθειών που μπορεί εύλογα να αποδοθεί σε μια υποχρέωση πληροφόρησης (εξωτερικό κόστος). Επιπλέον, για τη μέτρηση αυτή, το «πρόσθετο κόστος» (το κόστος που επιβαρύνει μια επιχείρηση, το οποίο δεν απορρέει από τους νόμους ή τους κανονισμούς, αλλά προέρχεται από μια συγκεκριμένη Υ.Π.) υπολογίζεται χωριστά. Η ποσότητα υπολογίζεται ως η συχνότητα των απαιτούμενων δραστηριοτήτων πολλαπλασιασμένη με τον αριθμό των αντίστοιχων οντοτήτων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την παρακάτω βασική εξίσωση της μεθόδου T.M.K.:

$$\sum P \times Q$$

Όπου

- P (Τιμή) = Τυπική τιμή $\times$ Χρόνος
- Q (Ποσότητα) = αριθμός οντοτήτων $\times$ συχνότητα.

Στο 3ο στάδιο του έργου, διενεργήθηκαν συνεντεύξεις και αξιολογήσεις των εμπειρογνομόνων για τον υπολογισμό του χρόνου και άλλων δαπανών, προκειμένου να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις με τις Υ.Π. Όλα τα αποτελέσματα τυποποιήθηκαν με στόχο την παροχή μιας ενιαίας εκτίμησης του τι απαιτείται προκειμένου μια τυπικά αποδοτική επιχείρηση να διεκπεραιώσει καθεμία από τις διοικητικές δραστηριότητες ώστε να συμμορφώνεται με την Υ.Π. Τα στοιχεία σχετικά με την ποσότητα συλλέχθηκαν από δημοσίους υπαλλήλους μέσω κυβερνητικών πηγών και δευτερογενούς έρευνας. Στις περιπτώσεις που δεν υπήρχε διαθέσιμη ποσότητα (Q) ή κρίθηκε απαραίτητη η περαιτέρω εργασία, η Capgemini Consulting Ολλανδίας και η Deloitte Business Solutions SA Ελλάδας έκαναν μια εκτίμηση βάσει στοιχείων.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι ο στόχος της τυποποίησης δεν είναι να υπολογιστεί ο μέσος όρος των δεδομένων κόστους που συγκεντρώνονται μέσω των συνεντεύξεων ή/και των αξιολογήσεων εμπειρογνομόνων, αλλά να εξαχθεί ένα εύλογο αποτέλεσμα για μια τυπικά αποδοτική επιχείρηση σε σχέση με κάθε Υ.Π. Η μέθοδος T.M.K. ορίζει μια τυπικά αποδοτική επιχείρηση ως μια επιχείρηση της ομάδας-στόχου που εκτελεί τις διοικητικές δραστηριότητες που απαιτούνται από την Υ.Π. ούτε καλύτερα ούτε χειρότερα απ' ό,τι θα ήταν εύλογα αναμενόμενο.

2. Εισαγωγή στον τομέα προτεραιότητας και επισκόπηση των αποτελεσμάτων μέτρησης

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της καταγραφής και της επιλογής των Υ.Π. που μετρήθηκαν και μια επισκόπηση των αποτελεσμάτων μέτρησης στο πλαίσιο αυτού του τομέα προτεραιότητας.

2.1. Επιλογή των Υ.Π. και των αντίστοιχων νόμων και κανονισμών

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τις Υ.Π. και τους αντίστοιχους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, καθώς και τη σχετική νομοθεσία της Ε.Ε., οι οποίοι προσδιορίστηκαν και εξετάστηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια του έργου και οι οποίοι περιλαμβάνουν τις επιλεγμένες Υ.Π. για τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) ή/και στους οποίους οι Υ.Π. έχουν νομική βάση.

Το Παράρτημα 1 παρέχει λεπτομερή περιγραφή και μοντέλα επεξεργασίας των Υ.Π.

Πίνακας 2.1: Κανονιστικό πλαίσιο

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
Υ.Π. 44: Υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α. και κοινοποίηση μεταβολής εργασιών	Πρωτογενής εθνική νομοθεσία: Νόμος 2859/2000 Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος 3052/2002 Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, στην τελωνειακή νομοθεσία και άλλες διατάξεις Νόμος 3220/2004 Μέτρα αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής – αντικειμενικοποίηση του φορολογικού ελέγχου και άλλες διατάξεις Νόμος 3259/2004 Περαιώση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών και άλλες διατάξεις Νόμος 3427/2005 Φόρος προστιθέμενης αξίας στις νέες οικοδομές, μεταβολές στη φορολογία κεφαλαίου και άλλες διατάξεις Νόμος 3453/2006 Ρυθμίσεις στο φορολογικό καθεστώς των Συνδεδεμένων Εταιρειών και άλλες διατάξεις Νόμος 3842/2010 Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις Νόμος 3943/2011 Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	<p>διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών</p> <p>Νόμος 4093/2012 (Άρθρο πρώτο, παρ. Ε' υποπαρ. Ε1) ο οποίος καταργεί τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και τον αντικαθιστά με τον «Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών»</p> <p>Νόμος 4110/2013 Ρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος, ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 1642/1986 Για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλες διατάξεις (κωδικοποιημένος στον Νόμο 2859/2000)</p> <p>Δευτερογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ΠΟΛ 1102/14.7.2005 – Ανακαθορισμός διαδικασιών και δικαιολογητικών κατά την υποβολή δηλώσεων έναρξης, μεταβολής και διακοπής εργασιών</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1040/2006 Τροποποίηση της ΠΟΛ 1102/14.7.05 Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Ανακαθορισμός διαδικασιών και δικαιολογητικών κατά την υποβολή δηλώσεων έναρξης, μεταβολής και διακοπής εργασιών»</p> <p>Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ΠΟΛ 1178/7.12.2010 – Εγγραφή νέων χρηστών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες</p> <p>Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ΠΟΛ 1160/2011 η οποία περιγράφει τη διαδικασία εκκαθάρισης του υποσυστήματος του Μητρώου TAXIS (Tax Administration Integrated System – Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας) από τους ανενεργούς Αριθμούς Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)</p> <p>Εγκύκλιοι:</p> <p>Εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1018/2013</p> <p>Νομοθεσία Ε.Ε.:</p> <p>Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας</p> <p>(κωδικοποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου</p>

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	<p>εργασιών και σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, περιλαμβανομένης κυρίως της Οδηγίας 2000/65/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ όσον αφορά τον ορισμό του υποκείμενου σε καταβολή φόρου προστιθέμενης αξίας προσώπου, της Οδηγίας 2006/69/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ όσον αφορά συγκεκριμένα μέτρα για την απλοποίηση τη διαδικασίας χρέωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας και για τη συνδρομή στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ή της φοροαποφυγής, και για την κατάργηση ορισμένων Αποφάσεων που παρέχουν παρεκκλίσεις)</p> <p>Οδηγία 2008/8/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών</p> <p>Οδηγία 2009/162/ΕΕ του Συμβουλίου για την τροποποίηση διαφόρων διατάξεων της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας</p> <p>Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΕ) Αρ. 904/2010 για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας</p>
<p>Υ.Π. 45: Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. (όλες οι κατηγορίες)</p>	<p>Πρωτογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Νόμος 2859/2000 Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας</p> <p>Νόμος 3052/2002 Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, στην τελωνειακή νομοθεσία και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3091/2002 Απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3453/2006 Ρυθμίσεις στο φορολογικό καθεστώς των Συνδεδεμένων Εταιρειών και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3842/2010 Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 4093/2012 (Άρθρο πρώτο, παρ. Ε' υποπαρ. Ε1) ο οποίος καταργεί τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και τον αντικαθιστά με τον «Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών»</p> <p>Νόμος 4110/2013 Ρυθμίσεις στη φορολογία</p>

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	<p>εισοδήματος, ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 2238/1994 (Άρθρ. 84) – Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (καταργήθηκε)</p> <p>Νόμος 4172/2013 Νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος</p> <p>Νόμος 4098/2012 (Άρθρ. 2) σχετικά με την παράταση της περιόδου παραγραφής για την επιβολή φόρων</p> <p>Νόμος 4174/2013 Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις</p> <p>Εγκύκλιοι:</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1004/2013 του (Υφ)Υπουργού Οικονομικών «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 της υποπαραγράφου Ε1 της παραγράφου Ε του άρθρου πρώτου του Νόμου 4093/2012 περί του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών».</p> <p>Νομοθεσία Ε.Ε.:</p> <p>Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας</p> <p>(κωδικοποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών και σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, περιλαμβανομένης κυρίως της Οδηγίας 2000/65/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ όσον αφορά τον ορισμό του υποκείμενου σε καταβολή φόρου προστιθέμενης αξίας προσώπου και της Οδηγίας 2006/69/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ όσον αφορά συγκεκριμένα μέτρα για την απλοποίηση τη διαδικασίας χρέωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας και για τη συνδρομή στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ή της φοροαποφυγής, και για την κατάργηση ορισμένων Αποφάσεων που παρέχουν παρεκκλίσεις)</p> <p>Οδηγία 2008/8/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών</p>
<p>Υ.Π. 46: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής και ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α. (όλες οι κατηγορίες)</p>	<p>Πρωτογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Νόμος 2859/2000 Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας</p>

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	<p>Νόμος 3052/2002 Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, στην τελωνειακή νομοθεσία και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3427/2005 Φόρος προστιθέμενης αξίας στις νέες οικοδομές, μεταβολές στη φορολογία κεφαλαίου και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3943/2011 Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών</p> <p>Νόμος 4152/2013 – Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013</p> <p>Νόμος 1642/1986 Για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλες διατάξεις (κωδικοποιημένος στον Νόμο 2859/2000)</p> <p>Δευτερογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1129/2013 του Υπουργού Οικονομικών – Τροποποίηση του χρόνου υποβολής της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1267/2011 του Υπουργού Οικονομικών – Χρόνος και τρόπος υποβολής της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1045/2012 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών – Τύπος, περιεχόμενο, χρόνος και τρόπος υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α.</p> <p>Νομοθεσία Ε.Ε.:</p> <p>Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας</p> <p>Βλ. επίσης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή COM (2013) 721 τελική Πρόταση περί οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.</p>
<p>Υ.Π. 47: Υποχρέωση υποβολής αίτησης για την είσπραξη απόδοσης (επιστροφής) οφειλόμενου Φ.Π.Α.</p>	<p>Πρωτογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Νόμος 2859/2000 Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας</p> <p>Νόμος 3763/2009 Ενσωμάτωση Οδηγιών 2006/98/EK, 2008/8/EK και 2007/74/EK, διατάξεων των Οδηγιών 2006/112/EK και 2006/69/EK,</p>

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	<p>διατάξεις φορολογίας εισοδήματος, κεφαλαίου, Φ.Π.Α. και λοιπών φορολογιών και λοιπές διατάξεις</p> <p>Νόμος 3842/2010 Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 1642/1986 Για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλες διατάξεις (κωδικοποιημένος στον Νόμο 2859/2000)</p> <p>Δευτερογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1090/2.4.2012 του Υφυπουργού Οικονομικών – Διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. προς επιχειρήσεις και επιτηδευματίες</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1067/3.4.2013 του Υφυπουργού Οικονομικών – Διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. προς επιχειρήσεις και επιτηδευματίες – Τροποποίηση των ΠΟΛ 1090/2012 και ΠΟΛ 1073/2004</p> <p>Νομοθεσία Ε.Ε.:</p> <p>Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας</p> <p>(κωδικοποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών και σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας)</p> <p>Οδηγία 2008/8/EK του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών</p>
<p>Υ.Π. 48: Υποχρέωση υποβολής πρόσθετης εγγραφής και επιπλέον αναφορών σε περίπτωση ενασχόλησης με ενδοκοινοτικές συναλλαγές</p>	<p>Πρωτογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Νόμος 2859/2000 Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας</p> <p>Νόμος 3052/2002 Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, στην τελωνειακή νομοθεσία και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3091/2002 – Απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις</p> <p>Νόμος 3763/2009 Διατάξεις φορολογίας εισοδήματος, κεφαλαίου, Φ.Π.Α. και λοιπών</p>

Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	<p>φορολογιών και λοιπές διατάξεις</p> <p>Νόμος 4152/2013 – Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013</p> <p>Νόμος 1642/1986 Για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλες διατάξεις (κωδικοποιημένος στον Νόμο 2859/2000)</p> <p>Δευτερογενής εθνική νομοθεσία:</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1003/1993 του Υπουργού Οικονομικών σχετικά με τη διαδικασία πραγματοποίησης ενδοκοινοτικών αποκτήσεων από πρόσωπα που στερούνται του δικαιώματος έκπτωσης του φόρου και εγγραφή τους στο μητρώο Φ.Π.Α. (VIES)</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1102/2005 του Υπουργού Οικονομικών σχετικά με τον ανακαθορισμό διαδικασιών και δικαιολογητικών κατά την υποβολή δηλώσεων μεταβολής εργασιών.</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ Αριθμός Πρωτοκόλλου 1091531/25.9.2009 του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών – Υποβολή ανακεφαλαιωτικών πινάκων για πράξεις που πραγματοποιούνται από 01/01/2010. – Κοινοποίηση οδηγιών για την συμπλήρωση των εντύπων των ανακεφαλαιωτικών πινάκων</p> <p>Απόφαση ΠΟΛ 1004/2013 του Υπουργού Οικονομικών «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 της υποπαραγράφου Ε1 της παραγράφου Ε του άρθρου πρώτου του Νόμου 4093/2012 περί του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών».</p> <p>Εγκύκλιοι:</p> <p>ΠΟΛ 1201/1999 η οποία παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τη διαδικασία απαλλαγής της παράδοσης αγαθών προς άλλο κράτος μέλος.</p> <p>Νομοθεσία Ε.Ε.:</p> <p>Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας</p> <p>Οδηγία 2008/8/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών</p>

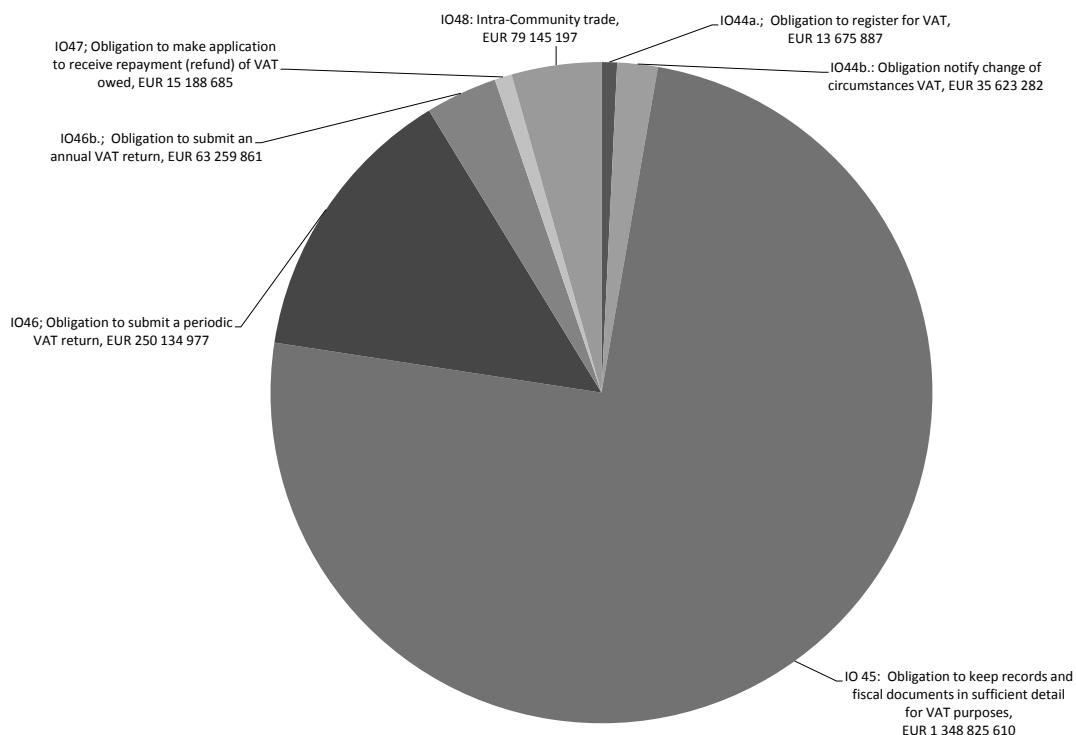
Υποχρέωση πληροφόρησης	Ισχύοντες νόμοι και νομοθεσία
	Κανονισμός (ΕΚ) υπ' αριθμ. 638/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τις συναλλαγές αγαθών μεταξύ κρατών μελών

2.2. Τα κυριότερα αποτελέσματα των μετρήσεων

Το συνολικό διοικητικό κόστος που έχει μετρηθεί στον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) είναι **1,81 δις ευρώ**. Το 20% της Υ.Π. 45 «Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α.» μπορεί να θεωρηθεί ως Σ.Ε.Λ., το οποίο αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην ανάγκη των επιχειρήσεων να τηρούν στοιχεία και φορολογικά έγγραφα που αφορούν τις καθημερινές εργασίες τους. Ως εκ τούτου, τα συνολικά διοικητικά βάρη που έχουν μετρηθεί για τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) είναι **1,54 δις ευρώ**, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 85% του διοικητικού κόστους.

Το διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζει τα κυριότερα πορίσματα της μέτρησης. Περιέχει το διοικητικό κόστος για κάθε υποχρέωση πληροφόρησης στο πλαίσιο αυτού του τομέα προτεραιότητας.

Γράφημα 2.1: Συνολικό προσδιορισμένο Διοικητικό Κόστος για τον τομέα προτεραιότητας

Η πιο επαχθής Υποχρέωση Πληροφόρησης είναι η Υ.Π. 45 «Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α.», η οποία αντιστοιχεί περίπου στο 75% του συνολικού διοικητικού κόστους που έχει προσδιοριστεί για τον τομέα προτεραιότητας. Επιπρόσθετα, η Υ.Π. 46 «Υποχρέωση υποβολής περιοδικής και ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.»

αντιστοιχεί στο 17% του συνολικού διοικητικού κόστους που έχει προσδιοριστεί. Οι υπόλοιπες Υ.Π. που έχουν μετρηθεί αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 8% του διοικητικού κόστους το οποίο έχει μετρηθεί για τον συγκεκριμένο τομέα προτεραιότητας.

Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης, καθώς και οι σχετικοί νόμοι και κανονισμοί, διαφοροποιούνται σε ικανό βαθμό ώστε να καλύπτουν διάφορα είδη κόστους στο πλαίσιο αυτού του τομέα προτεραιότητας. Έχουν όντως διαφορές όσον αφορά τα οφέλη για την κοινωνία, τη δομή διακυβέρνησης ή/και την ομάδα-στόχο. Η σύγκριση αρκετών Υ.Π. όσον αφορά το διοικητικό κόστος συνθέτει, επομένως, μια εικόνα που πρέπει να ερμηνευτεί με ιδιαίτερη προσοχή. Το ανωτέρω γράφημα παρουσιάζει το μερίδιο διοικητικού κόστους ανά Υ.Π. ως επιμέρους τμήμα του συνολικού διοικητικού κόστους που έχει μετρηθεί για τον τομέα προτεραιότητας. Στο γράφημα, η μονάδα σύγκρισης είναι το συνολικό διοικητικό κόστος.

Επιπρόσθετα, η μέτρηση αυτή καλύπτει μόνον ορισμένες από τις υποχρεώσεις που αφορούν τον τομέα προτεραιότητας. Συνεπώς, υπάρχει πρόσθετο διοικητικό κόστος και επιβάρυνση, που δεν έχουν καλυφθεί από τη μέτρηση. Στο Παράρτημα 1 παρατίθεται λεπτομερής περιγραφή της πηγής, της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων μέτρησης των Υ.Π.

3. Σχέδιο Δράσης και Συστάσεις για τον Τομέα Προτεραιότητας Φορολογικού Δικαίου (Φ.Π.Α.)

Το κεφάλαιο αυτό περιγράφει τις προτεινόμενες εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση για τις Υ.Π. για τις οποίες έχει γίνει μέτρηση. Διατυπώνει και ποσοτικοποιεί συστάσεις με στόχο την απλοποίηση της τρέχουσας κατάστασης και τη μείωση των διοικητικών βαρών. Περιγράφει επίσης την προτεινόμενη ακολουθία και προτεραιοποίηση των προτάσεων μείωσης και τους προτεινόμενους τρόπους διευκόλυνσης της εφαρμογής τους. Γίνεται λεπτομερής επεξήγηση των συστάσεων, οι οποίες ποσοτικοποιούνται με βάση τις προηγούμενες εμπειρίες και τις αξιολογήσεις εμπειρογνομόνων.

Οι 5 συστάσεις μείωσης των διοικητικών βαρών και του διοικητικού κόστους στον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) υπολογίζονται με στόχο τη μείωση του διοικητικού κόστους και των διοικητικών βαρών κατά τα ακόλουθα ποσά:

Σύσταση	Υπολογιζόμενη μείωση διοικητικού κόστους (Δ.Κ.)	Υπολογιζόμενη μείωση διοικητικών βαρών (Δ.Β.)
Θέσπιση καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ	135.658.790 ευρώ	114.117.544 ευρώ
Διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο Φ.Π.Α.	226.105.800 ευρώ	190.201.608 ευρώ
Κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.*	60.096.867 ευρώ	60.096.867 ευρώ
Απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.*	50.026.995 ευρώ	50.026.995 ευρώ
Κατάργηση της απαιτήσης υποβολής χωριστής αίτησης για επιστροφή Φ.Π.Α.*	14.429.251 ευρώ	14.429.251 ευρώ

Έχετε υπ' όψιν ότι η πρόσθεση των μεμονωμένων υπολογισμών μείωσης για κάθε σύσταση βοηθά να κατανοήσουμε την έκταση της πιθανής μείωσης και δεν αποτελεί ακριβές αριθμητικό στοιχείο. Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, οι μειώσεις υπολογίζονται χωριστά για κάθε σύσταση με βάση τον τρόπο μέτρησης του κόστους για το συγκεκριμένο έργο. Οι επιπτώσεις των συστάσεων που σημειώνονται με αστερίσκο (*) θα περιορίζονται από την εκ των προτέρων εφαρμογή των άλλων συστάσεων, ενώ οι επιπτώσεις των συστάσεων που δεν σημειώνονται με αστερίσκο (*) θα επηρεάζονται αντιστοίχως από προγενέστερη εφαρμογή των συστάσεων που δεν σημειώνονται με αστερίσκο (*).

3.1. Προσδιορισμός πιθανών επιλογών απλοποίησης και μείωσης

Κατά τη διάρκεια του 4ου σταδίου του έργου, πιθανές επιλογές απλοποίησης και μείωσης προσδιορίστηκαν ως κατάλληλες με βάση τις απόψεις των επιχειρήσεων που εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της φάσης μέτρησης, τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών, την εμπειρία από άλλες

ασκήσεις μείωσης των διοικητικών βαρών, και τις απόψεις ομάδων Ελλήνων δημοσίων υπαλλήλων που συμμετείχαν στο έργο.

Πιθανές επιλογές απλοποίησης και μείωσης αναπτύχθηκαν από Έλληνες δημοσίους υπαλλήλους με βάση ένα δομημένο ερωτηματολόγιο το οποίο είχε συνταχθεί από τον Ο.Ο.Σ.Α. χρησιμοποιώντας την «Πυραμίδα Μείωσης Βαρών από Υ.Π.» η οποία αναπτύχθηκε από την κοινοπραξία των εταιρειών Cargemini, Deloitte και Ramboll στο πλαίσιο του έργου της Ε.Ε. για τη βασική μέτρηση και τη μείωση του διοικητικού κόστους την περίοδο 2009-10. Το ερωτηματολόγιο ζητούσε από τους δημοσίους υπαλλήλους να απαντήσουν στις ακόλουθες ερωτήσεις, με τη σειρά, σε σχέση με κάθε Υ.Π. για την οποία είχε γίνει μέτρηση:

1. Ποιος είναι ο στόχος της πολιτικής που αφορά την Υ.Π.;
2. Επιλογή Α: Πλήρης κατάργηση αυτής της Υ.Π. προκειμένου να μειωθούν τα διοικητικά βάρη (επιχειρήματα υπέρ, επιχειρήματα κατά, συμπέρασμα)
3. Επιλογή Β: Ανασχεδιασμός των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης στο πλαίσιο αυτής της Υ.Π. προκειμένου να μειωθούν τα διοικητικά βάρη (προσδιορίστε ευκαιρίες ώστε η δημόσια διοίκηση να ενεργεί με λιγότερο επαχθή τρόπο, και καταλήξτε στις πλέον κατάλληλες)
4. Επιλογή Γ: Ευθυγράμμιση της Υ.Π. με μεγαλύτερη ακρίβεια στο στόχο της πολιτικής (προσδιορίστε λιγότερο επαχθείς τρόπους εκπλήρωσης του καθορισμένου στόχου πολιτικής, και καταλήξτε στους πλέον κατάλληλους)
5. Επιλογή Δ: Κάντε την Υ.Π. όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις (προσδιορίστε τρόπους ώστε η συμμόρφωση με την Υ.Π. να είναι όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις, και καταλήξτε στους πλέον κατάλληλους)
6. Επιλογή Ε: Μείωση των μεταβλητών στην εξίσωση Τ.Μ.Κ.: Πληθυσμός, συχνότητα, χρόνος και τυπική τιμή (προσδιορίστε πιθανές αλλαγές για καθεμία από τις τέσσερις μεταβλητές, και καταλήξτε στις πλέον κατάλληλες)

Με το ερωτηματολόγιο αυτό καθορίστηκε ένας δομημένος τρόπος διερεύνησης ευρύτερων μεταρρυθμίσεων πριν από τις μικρότερες μεταρρυθμίσεις, και διασφαλίστηκε η εστίαση της προσοχής και πέρα από τις μικρές αλλαγές που αφορούσαν τις μεταβλητές της εξίσωσης του Τ.Μ.Κ.

Λίστες πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης για τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) παρουσιάζονται συνοπτικά στους Πίνακες 3.1 έως Πίνακα 3.5 παρακάτω. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μεμονωμένα πιθανά μέτρα που παρατίθενται σε αυτούς τους πίνακες ενδέχεται να μην είναι συμβατά – πρόκειται απλώς για λίστες μεμονωμένων μέτρων μεταρρύθμισης.

Πίνακας 3.1: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 44

Υ.Π. 44: Υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α. και κοινοποίηση μεταβολής εργασιών
Στόχος πολιτικής: Διατήρηση ενημερωμένου μητρώου των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο σύστημα Φ.Π.Α. σύμφωνα με τις Οδηγίες της Ε.Ε. σχετικά με τον Φ.Π.Α.

A: Πλήρης κατάργηση της Υ.Π.	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν θεωρείται εφικτή η πλήρης κατάργηση της Υ.Π. λόγω της ανάγκης για τήρηση μητρώου • Είναι δυνατή η πλήρης κατάργηση της Υ.Π. για ορισμένες επιχειρήσεις επιτρέποντας σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο από κάποιο κατώτατο όριο να μην εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α. (σχέδιο μικρών επιχειρήσεων)
B: Ανασχεδιασμός διαδικασιών δημόσιας διοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> • Όλες οι δηλώσεις και οι αιτήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται ηλεκτρονικά • Έγγραφα που εκδίδονται από δημόσια υπηρεσία δεν θα πρέπει να συντάσσονται από τον αιτούντα, αλλά θα πρέπει να ανακτώνται από τη φορολογική αρχή κατόπιν αίτησης (διασταύρωση πληροφοριών)
Γ: Ευθυγράμμιση της Υ.Π. με μεγαλύτερη ακρίβεια στο στόχο της πολιτικής	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση του αριθμού των εγγράφων που απαιτούνται σε έντυπη μορφή κατά την έναρξη της δραστηριότητας.
Δ: Να καταστεί η Υ.Π. όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις	
E: Μείωση των μεταβλητών στην εξίσωση T.M.K.	<ul style="list-style-type: none"> • Οι διαδοχικές μειώσεις του πληθυσμού μπορούν να επιτευχθούν αυξάνοντας το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας για το σχέδιο μικρών επιχειρήσεων

Πίνακας 3.2: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 45

Υ.Π. 45: Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α.	
Στόχος πολιτικής: Διασφάλιση του γεγονότος ότι οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. διατηρούν στοιχεία με βάση τα οποία μπορούν να ελέγχονται από τις φορολογικές αρχές και τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη συμπλήρωση των δηλώσεων Φ.Π.Α.	
A: Πλήρης κατάργηση της Υ.Π.	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν θεωρείται εφικτή η πλήρης κατάργηση της Υ.Π. λόγω της ανάγκης για τήρηση στοιχείων με βάση τα οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να διεξάγουν ελέγχους • Είναι δυνατή η πλήρης κατάργηση της Υ.Π. για ορισμένες επιχειρήσεις επιτρέποντας σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο από κάποιο κατώτατο όριο να μην εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α. (σχέδιο μικρών επιχειρήσεων)
B: Ανασχεδιασμός διαδικασιών δημόσιας διοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> • Ανασχεδιασμός, μεταβολή και απλοποίηση των διαδικασιών ελέγχου, έτσι ώστε λιγότερο περίπλοκα δεδομένα να απαιτούνται από τις επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια των ελέγχων

<p>Γ: Ευθυγράμμιση της Υ.Π. με μεγαλύτερη ακρίβεια στο στόχο της πολιτικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Απλοποίηση του βαθμού λεπτομέρειας ο οποίος απαιτείται για την τήρηση βιβλίων και στοιχείων από τις επιχειρήσεις, και ειδικότερα μείωση της ποσότητας των αλληλεπικαλυπτόμενων δεδομένων • Αποσαφήνιση της 5ετούς περιόδου τήρησης αρχείων με στόχο την απαλλαγή των εταιρειών από την υποχρέωση να διατηρούν στοιχεία σε έντυπη μορφή για διάστημα 15-20 ετών
<p>Δ: Να καταστεί η Υ.Π. όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επίσημα αποδεκτή η χρήση συστημάτων πληροφορικής για την τήρηση βιβλίων, φορολογικών εγγράφων και την έκδοση τιμολογίων
<p>Ε: Μείωση των μεταβλητών στην εξίσωση Τ.Μ.Κ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι διαδοχικές μειώσεις του πληθυσμού μπορούν να επιτευχθούν αυξάνοντας το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας για το σχέδιο μικρών επιχειρήσεων

Πίνακας 3.3: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 46

<p>Υ.Π. 46: Υποχρέωση υποβολής περιοδικών και ετήσιων δηλώσεων Φ.Π.Α.</p>	
<p>Στόχος πολιτικής: Διασφάλιση του γεγονότος ότι οι επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. αποδίδουν και καταβάλλουν τον οφειλόμενο Φ.Π.Α. στην κυβέρνηση, και παρέχουν καταστάσεις με βάση τις οποίες μπορούν να ελέγχονται</p>	
<p>A: Πλήρης κατάργηση της Υ.Π.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η ετήσια δήλωση θα μπορούσε να καταργηθεί πλήρως, εφόσον δεν απαιτείται από το δίκαιο της Ε.Ε. και τα δεδομένα μπορούν να συναχθούν από τις περιοδικές δηλώσεις • Είναι δυνατή η πλήρης κατάργηση της Υ.Π. για ορισμένες επιχειρήσεις επιτρέποντας σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο από κάποιο κατώτατο όριο να μην εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α. (σχέδιο μικρών επιχειρήσεων)

<p>B: Ανασχεδιασμός διαδικασιών δημόσιας διοίκησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το προσχέδιο της ετήσιας δήλωσης θα μπορούσε να συμπληρώνεται εκ των προτέρων από τις φορολογικές αρχές χρησιμοποιώντας δεδομένα από τις περιοδικές δηλώσεις, και να απαιτείται από το υποκείμενο σε φόρο πρόσωπο να επιβεβαιώνει ότι είναι σωστά. • Διεύρυνση της ηλεκτρονικής υποβολής περιοδικών και ετήσιων δηλώσεων Φ.Π.Α. προκειμένου να συμπεριληφθούν τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα απαλλασσόμενη του Φ.Π.Α. (επί του παρόντος υποβάλλονται χειρόγραφα)
<p>Γ: Ευθυγράμμιση της Υ.Π. με μεγαλύτερη ακρίβεια στο στόχο της πολιτικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση του όγκου των πληροφοριών που απαιτούνται για τις δηλώσεις Φ.Π.Α.
<p>Δ: Να καταστεί η Υ.Π. όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις</p>	
<p>E: Μείωση των μεταβλητών στην εξίσωση T.M.K.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση της συχνότητας των περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. από μηνιαία σε τριμηνιαία για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' Κατηγορίας • Μείωση της συχνότητας των περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. σε τριμηνιαία για όλες τις επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο των 2 εκατομμυρίων ευρώ • Οι διαδοχικές μειώσεις του πληθυσμού μπορούν να επιτευχθούν αυξάνοντας το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας για το σχέδιο μικρών επιχειρήσεων

Πίνακας 3.4: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 47

<p>Υ.Π. 47: Υποχρέωση υποβολής αίτησης για την είσπραξη απόδοσης (επιστροφής) οφειλόμενου Φ.Π.Α.</p>	
<p>Στόχος πολιτικής: Διασφάλιση της δυνατότητας των επιχειρήσεων να υποβάλλουν αίτηση για επιστροφή Φ.Π.Α. και της δυνατότητας συλλογής των δεδομένων για έλεγχο</p>	
<p>A: Πλήρης κατάργηση της Υ.Π.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η αίτηση επιστροφής θα μπορούσε να ενσωματωθεί πλήρως στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α., έτσι ώστε οι φορολογικές αρχές να εκτελούν τις επιστροφές Φ.Π.Α. όταν ζητούνται από το υποκείμενο σε φόρο πρόσωπο, με την προϋπόθεση ότι ανέρχονται σε κάποιο ελάχιστο ποσό

<p>B: Ανασχεδιασμός διαδικασιών δημόσιας διοίκησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάργηση της απαίτησης για παροχή αποδεικτικών στοιχείων της επιστροφής Φ.Π.Α. και αποδοχή της πραγματοποίησης, από τις φορολογικές αρχές, αξιολογήσεων κινδύνων σχετικά με τις επιστροφές, αξιολογήσεις οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αιτήματα για περαιτέρω πληροφορίες ή/και ελέγχους σε μικρό ποσοστό των περιπτώσεων • Αποδοχή της ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων για επιστροφή (TAXIS) αντί της έντυπης μορφής • Κατάργηση της έγκρισης του Υπουργού Οικονομικών σε σχέση με αιτήματα επιστροφής άνω των 300.000 ευρώ • Εφαρμογή αυστηρού κανόνα προτεραιότητας για τη διασφάλιση της επεξεργασίας των απαιτήσεων με βάση τη σειρά υποβολής
<p>Γ: Ευθυγράμμιση της Υ.Π. με μεγαλύτερη ακρίβεια στο στόχο της πολιτικής</p>	
<p>Δ: Να καταστεί η Υ.Π. όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αποδοχή του συμψηφισμού Φ.Π.Α. που οφείλεται σε πρόσωπο υποκείμενο σε φόρο με άλλες φορολογικές υποχρεώσεις ή υποχρεώσεις κοινωνικής ασφάλισης
<p>Ε: Μείωση των μεταβλητών στην εξίσωση Τ.Μ.Κ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι διαδοχικές μειώσεις του πληθυσμού μπορούν να επιτευχθούν αυξάνοντας το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας για το σχέδιο μικρών επιχειρήσεων

Πίνακας 3.5: Συνοπτική παρουσίαση πιθανών μέτρων απλοποίησης και μείωσης που προτείνονται για την Υ.Π. 48

<p>Υ.Π. 48: Υποχρέωση υποβολής πρόσθετης εγγραφής και επιπλέον αναφορών σε περίπτωση ενδοκοινοτικών συναλλαγών</p>	
<p>Στόχος πολιτικής: Παροχή πρόσθετων πληροφοριών στις φορολογικές αρχές οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ελέγχους και για την πρόληψη των περιπτώσεων απάτης «αφανούς επιτηδευματία».</p>	
<p>A: Πλήρης κατάργηση της Υ.Π.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν θα απαιτείται περαιτέρω κοινοποίηση από οποιοδήποτε πρόσωπο επιθυμεί να κάνει έναρξη ενδοκοινοτικών συναλλαγών: θα πρέπει να μπορεί αυτομάτως να προβεί σε ανάλογη έναρξη. • Απαίτηση για παροχή επιπλέον μηνιαίων καταστάσεων των αποκτήσεων, διότι είναι προαιρετικό σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε. – διατήρηση πρόσθετων αναφορών παροχής υπηρεσιών οι οποίες απαιτούνται από το δίκαιο της Ε.Ε.

B: Ανασχεδιασμός διαδικασιών δημόσιας διοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> • Αποδοχή της υποβολής των ανακεφαλαιωτικών πινάκων στο Διαδίκτυο (TAXIS) και όχι σε έντυπη μορφή • Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών αρχών και της στατιστικής αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για την αποφυγή της διπλής συλλογής δεδομένων
Γ: Ευθυγράμμιση της Υ.Π. με μεγαλύτερη ακρίβεια στο στόχο της πολιτικής	<ul style="list-style-type: none"> • Απλοποίηση απαιτούμενων εγγράφων πιστοποίησης
Δ: Να καταστεί η Υ.Π. όσο το δυνατόν πιο ευέλικτη για τις επιχειρήσεις	
E: Μείωση των μεταβλητών στην εξίσωση T.M.K.	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση του πληθυσμού θεσπίζοντας κατώτατα όρια για τον όγκο των ενδοκοινοτικών συναλλαγών που πρέπει να διεξάγονται προτού υποβληθούν οι υποχρεωτικοί ανακεφαλαιωτικοί πίνακες • Οι διαδοχικές μειώσεις του πληθυσμού μπορούν να επιτευχθούν αυξάνοντας το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας για το σχέδιο μικρών επιχειρήσεων

3.2. Συστάσεις για τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.)

Ορισμένα από τα πιθανά μέτρα απλοποίησης και μείωσης εξετάστηκαν περαιτέρω προκειμένου να αναπτυχθεί ένα συμβατό σύνολο συστάσεων για το έργο, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένα συνεκτικό σχέδιο δράσης με στόχο τη μείωση των διοικητικών βαρών στο πλαίσιο του έργου. Τα πιθανά μέτρα που εξελίχθηκαν σε συστάσεις είναι εκείνα που φαίνεται να έχουν τη δυνατότητα να επιφέρουν ουσιαστικές μειώσεις στα διοικητικά βάρη ή στους παράγοντες τριβής, και τα οποία φαίνεται να είναι συμβατά με τους γενικούς στόχους της πολιτικής των υποχρεώσεων. Τα άλλα πιθανά μέτρα που καταγράφονται στους ανωτέρω πίνακες θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως πρόσθετος πόρος για την εξέταση, από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης, περαιτέρω ευκαιριών μείωσης.

Οι συστάσεις παρουσιάζονται μεμονωμένα στη συνέχεια αυτής της ενότητας. Περιγράφεται το ιστορικό κάθε σύστασης, καθώς και η τρέχουσα κατάσταση όπως παρουσιάζεται στο έργο, και η επιθυμητή μελλοντική κατάσταση η οποία θα προέκυπτε μετά την εφαρμογή της σύστασης. Περιλαμβάνεται λίστα με τα σχετικά τμήματα της νομοθεσίας και των κανονισμών που θα έπρεπε να εξεταστούν για πιθανή τροποποίηση. Αυτό βασίζεται στην αξιολόγηση από την ομάδα του έργου της αρχικής νομικής καταγραφής που πραγματοποιήθηκε από Έλληνες δημοσίους υπαλλήλους κατά το 1ο Στάδιο του έργου, καθώς και σε οποιαδήποτε πρόσθετη ανάλυση κατέστη δυνατή και η οποία ενδέχεται να μην είναι εκτενής. Τέλος, γίνεται μια αξιολόγηση της πιθανής μείωσης των διοικητικών βαρών, η οποία θα προέκυπτε από την εφαρμογή της κάθε σύστασης.

Όπως είθισται στις ασκήσεις μείωσης διοικητικών βαρών, η μείωση των διοικητικών βαρών παρέχεται χωριστά για κάθε σύσταση, ήτοι η μείωση υπολογίζεται με βάση την εφαρμογή κάθε σύστασης στην τρέχουσα κατάσταση, και δεν λαμβάνεται υπ' όψιν το συνδυαστικό αποτέλεσμα των συστάσεων. Αυτό σημαίνει ότι η συνολική μείωση των διοικητικών βαρών, η οποία θα επιτυγχάνετο εφαρμόζοντας όλες τις συστάσεις, δεν μπορεί να υπολογιστεί προσθέτοντας απλώς τις μειώσεις για

κάθε σύσταση. Θα χρειαστεί περαιτέρω ανάλυση από τη στιγμή που θα ήταν σαφές ποιες συστάσεις θα εφαρμόζονταν.

3.2.1. Θέσπιση καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ

Συνοπτική παρουσίαση σύστασης

Με βάση τους υπολογισμούς, η εφαρμογή αυτής της σύστασης θα μειώσει τα διοικητικά βάρη κατά 114.117.544 ευρώ, και θα μειώσει το διοικητικό κόστος κατά 135.658.790 ευρώ σε μεμονωμένη βάση.

Όταν οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών) προσεγγίζουν ή αναμένουν ότι ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους θα προσεγγίσει το κατώτατο όριο εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α., πρέπει να εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α. Το αποτέλεσμα είναι ότι στη συνέχεια πρέπει να τηρούν στοιχεία και φορολογικά έγγραφα με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α., και να υποβάλλουν περιοδικές και ετήσιες δηλώσεις Φ.Π.Α. στις φορολογικές αρχές.

Οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν προσεγγίζει το κατώτατο όριο των 10.000 ευρώ θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια επιλογής για την εγγραφή τους ή όχι στο μητρώο Φ.Π.Α. Εάν επιλέξουν να μην εγγραφούν, η τήρηση βιβλίων τους γίνεται σημαντικά απλούστερη, διότι δεν αποδίδουν Φ.Π.Α. και δεν απαιτείται πλέον να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α.

Υποχρεώσεις Πληροφόρησης που επηρεάζονται

Η σύσταση αυτή μειώνει το διοικητικό κόστος κυρίως για τις ακόλουθες Υποχρεώσεις Πληροφόρησης:

Υ.Π. 45: Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. (Μικρές εταιρείες)

Υ.Π. 46α: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (Μικρές εταιρείες)

Υ.Π. 46β: Υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α. (Μικρές εταιρείες)

Θα υπήρχε επίσης κάποια μείωση του διοικητικού κόστους για την Υ.Π. 47 (επιστροφές) και την Υ.Π. 48 (ενδοκοινοτικές συναλλαγές), επειδή δεν θα απαιτείτο από τις επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. να υποβάλλουν αιτήσεις και πίνακες στο πλαίσιο αυτών των υποχρεώσεων, ωστόσο δεν ήταν δυνατόν να καθορισθεί, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, ο αριθμός των επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών χαμηλότερο των 10.000 ευρώ οι οποίες εκτελούν αυτές τις υποχρεώσεις.

Ιστορικό και σκεπτικό

Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν τη διακριτική ευχέρεια, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία περί Φ.Π.Α. της Ε.Ε., να απαλλάσσουν από την καταβολή Φ.Π.Α. τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τις 10.000 ευρώ. Τα κράτη μέλη δύνανται να υποβάλλουν αίτηση χορήγησης άδειας να εφαρμόζουν υψηλότερο κατώτατο όριο.

Στην Ελλάδα η κατάσταση έχει αλλάξει με την πάροδο του χρόνου. Για κάποια περίοδο, δεν υπήρχε καμία απαλλαγή και όλες οι επιχειρήσεις έπρεπε να εγγράφονται και υπόκειντο σε καταβολή Φ.Π.Α. ανεξάρτητα από τον κύκλο εργασιών τους. Το 2013, μια τροποποίηση στον νόμο επέτρεψε στις επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο των 5.000 ευρώ να απαλλάσσονται από την υποβολή φορολογικών δηλώσεων, την τήρηση βιβλίων και την πληρωμή υπό ορισμένες συνθήκες. Παρόλ' αυτά, ο κανόνας αυτός έχει πολλές εξαιρέσεις, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο των 5.000 ευρώ να εγγράφονται στα φορολογικά μητρώα, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

Οι απαιτήσεις λογιστικής, αναφοράς και εγγραφής Φ.Π.Α. επιφέρουν διοικητικά βάρη στις μικρές επιχειρήσεις. Η τήρηση λογαριασμών χωρίς Φ.Π.Α. είναι πολύ πιο απλή σε σχέση με την τήρηση λογαριασμών με Φ.Π.Α. Στην Ελλάδα, ο πολύπλοκος χαρακτήρας της λογιστικής Φ.Π.Α. επηρεάζεται από την εφαρμογή διαφορετικών ποσοστών Φ.Π.Α. για τα νησιά του Αιγαίου σε σύγκριση με την υπόλοιπη χώρα.

Τα περισσότερα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν επιλέξει την εφαρμογή απλουστευμένων ρυθμίσεων για μικρές επιχειρήσεις, το οποίο σημαίνει ότι αυτές οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να χρεώνουν Φ.Π.Α. στις εκροές τους, δεν μπορούν να πιστώνουν Φ.Π.Α. από τις εισροές τους και δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέγραψε ότι, τον Μάρτιο του 2012, τα κατώτατα όρια που εφαρμόζονταν από τα κράτη μέλη της Ε.Ε. σε σχέση με την απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. για τις μικρές επιχειρήσεις κυμαίνονταν από 5.000 έως 81.843 ευρώ². Τα κατώτατα όρια των κρατών μελών της Ε.Ε., όπως καταγράφηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάρτιο του 2012, παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 3.6: Κατώτατα όρια Φ.Π.Α. για μικρές επιχειρήσεις σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. (2012)

Κράτος Μέλος	Απαλλαγή για μικρές επιχειρήσεις	
	Εθνικό νόμισμα	Ισόποσο σε ευρώ
Βέλγιο	5.580 EUR	
Βουλγαρία	50.000 BGN	25.565 EUR
Τσεχική Δημοκρατία	1.000.000 CZK	40.851 EUR
Δανία	50.000 DKK	6.707 EUR
Γερμανία	17.500 EUR	
Εσθονία	15.978 EUR	
Ιρλανδία	75.000 ή 37.500 EUR	
Ισπανία	Καμία	
Γαλλία	81.500 ή 32.600 EUR	
Ιταλία	30.000 EUR	
Κύπρος	15.600 EUR	
Λεττονία	35.000 LVL	49.659 EUR
Λιθουανία	100.000 LTL	28.962 EUR
Λουξεμβούργο	10.000 EUR	
Ουγγαρία	5.000.000 HUF	18.328 EUR
Μάλτα	35.000 ή 24.000 ή 14.000 EUR	
Ολλανδία	Καμία	
Αυστρία	30.000 EUR	
Πολωνία	150.000 PLN	37.774 EUR
Πορτογαλία	10.000 ή 12.500 EUR	
Ρουμανία	119.000 RON	28.249 EUR
Σλοβενία	25.000 EUR	
Σλοβακία	49.790 EUR	
Φινλανδία	8.500 EUR	
Σουηδία	Καμία	
Ηνωμένο Βασίλειο	70.000 GBP	81.843 EUR

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή³

Το Υπουργείο Οικονομικών ανέφερε ότι έως το τέλος του 2012 περίπου 200.000 επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών) με κύκλο εργασιών άνω των 0 ευρώ και κάτω των 10.000 ευρώ είχαν εγγραφεί στο μητρώο Φ.Π.Α., και ότι για το 2012 περίπου 337.000 επιχειρήσεις

² ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/traders/vat_community/vat_in_ec_annexi.pdf (προσπελάστηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2013)

³ ό.π.

(συμπεριλαμβανομένων επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) με κύκλο εργασιών κάτω των 10.000 ευρώ είχαν υποβάλει δηλώσεις Φ.Π.Α. (Παρόλ' αυτά, το Τυποποιημένο Μοντέλο Κόστους βασίζεται στην παραδοχή για 100% συμμόρφωση.)

Σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε., στις επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο του κατώτατου ορίου πρέπει να δοθεί η δυνατότητα προαιρετικής εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α. Όταν επιλέγουν να εγγραφούν, πρέπει να διατηρούν την εγγραφή τους ενημερωμένη, να τηρούν στοιχεία με επαρκείς λεπτομέρειες, να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α., να χρεώνουν Φ.Π.Α. στις εκροές τους, και επίσης μπορούν να πιστώνουν Φ.Π.Α. από τις εισροές τους.

Η επιλογή της εγγραφής ή όχι εξαρτάται από πρακτικά ζητήματα και από την επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης. Από τη μία πλευρά, μια μικρή επιχείρηση που δεν είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Φ.Π.Α. αποφεύγει όλες τις διοικητικές απαιτήσεις της διαχείρισης του Φ.Π.Α. και απολαμβάνει ένα τιμολογιακό πλεονέκτημα σε σύγκριση με παρεμφερείς εγγεγραμμένες επιχειρήσεις. Από την άλλη, μια επιχείρηση η οποία δεν είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Φ.Π.Α. δεν μπορεί να αφαιρεί ή να απαιτεί επιστροφή Φ.Π.Α. εισροών, και ενδεχομένως να αντιμετωπίζει μεγαλύτερες δυσκολίες στις συναλλαγές της με επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. Μια μικρή επιχείρηση που αποφασίζει αν θα εγγραφεί ή όχι στο μητρώο Φ.Π.Α. μπορεί, παρόλ' αυτά, να έχει τη δυνατότητα να λάβει η ίδια την απόφαση αυτή, με αποτέλεσμα ορισμένες μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα να είναι αναμενόμενο να επιλέξουν τη διαγραφή τους από το μητρώο αυτό.

Περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης

Η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α. είναι στενά συνδεδεμένη με τη διαδικασία των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που κοινοποιούν την έναρξη εργασιών στη φορολογική αρχή χρησιμοποιώντας το έντυπο M2 (Δήλωση έναρξης / μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου) ή το M3 (Δήλωση έναρξης / μεταβολής εργασιών μη φυσικού προσώπου). Οι επιχειρήσεις υποβάλλουν αίτηση έναρξης εργασιών τηρώντας λογιστικά βιβλία Β' ή Γ' Κατηγορίας με βάση το μέγεθος και τη νομική τους μορφή.

Στο ίδιο έντυπο, υποδεικνύουν εάν επιθυμούν να εγγραφούν στο μητρώο Φ.Π.Α.

Η τρέχουσα συνήθης πρακτική είναι ότι τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα που ξεκινούν μια οικονομική δραστηριότητα εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α.

Περιγραφή της επιθυμητής κατάστασης

Το κατώτατο όριο εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α. θα πρέπει να οριστεί σαφώς στα 10.000 ευρώ και θα πρέπει να δημοσιευτεί.

Το κατώτατο όριο θα πρέπει να ισχύει για φυσικά και νομικά πρόσωπα και δεν θα πρέπει να επιβαρύνεται με πολλές απαιτήσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες προσώπων με κύκλο εργασιών κάτω των 10.000 ευρώ προκειμένου να εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α.

Οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) με κύκλο εργασιών άνω των 10.000 ευρώ θα πρέπει να κοινοποιούν την έναρξη των εργασιών στη φορολογική αρχή χρησιμοποιώντας το έντυπο M2 (για φυσικά πρόσωπα) ή το έντυπο M3 (για μη φυσικά πρόσωπα). Θα πρέπει να εγγράφονται στο μητρώο Φ.Π.Α. μέσω του ίδιου εντύπου.

Οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) με κύκλο εργασιών κάτω των 10.000 ευρώ θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια επιλογής για την προαιρετική εγγραφή τους στο μητρώο Φ.Π.Α. Θα μπορούν να επιλέγουν να εγγραφούν κατά το χρόνο της κοινοποίησης της έναρξης εργασιών ή σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη χρονική στιγμή.

Μια επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένου του επιτηδευματία/ελεύθερου επαγγελματία) η οποία επιλέγει εκουσίως να εγγραφεί στο μητρώο Φ.Π.Α. θα πρέπει να χρεώνει Φ.Π.Α. στις πωλήσεις της και επίσης να πληρεί όλες τις σχετικές με τον Φ.Π.Α. απαιτήσεις, όπως την τήρηση στοιχείων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α., την έκδοση τιμολογίων Φ.Π.Α. και την υποβολή δηλώσεων Φ.Π.Α. Θα μπορεί επίσης να αφαιρεί τον Φ.Π.Α. που καταβάλει για τις εισροές της.

Κατά κανόνα, μια επιχείρηση η οποία κάνει εκούσια εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α. θα πρέπει να παραμείνει εγγεγραμμένη στο μητρώο Φ.Π.Α. για περίοδο τουλάχιστον 2 ετών.

Μια επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένου του επιτηδευματία) με κύκλο εργασιών κάτω των 10.000 ευρώ η οποία επιλέγει να μην εγγραφεί στο μητρώο Φ.Π.Α. δεν θα απαιτείται να τηρεί στοιχεία Φ.Π.Α., γεγονός το οποίο θα καταστήσει την τήρηση βιβλίων σημαντικά απλούστερη για την επιχείρηση, και δεν θα υπόκειται στην απαίτηση να υποβάλει δηλώσεις Φ.Π.Α. Δεν θα χρειάζεται να χρεώνει Φ.Π.Α. στις πωλήσεις της και, ως εκ τούτου, δεν θα έχει δικαίωμα να αφαιρεί τον Φ.Π.Α. που έχει καταβάλει για τις εισροές της.

Από τη στιγμή που μια επιχείρηση αναμένει ότι ο κύκλος εργασιών της θα φτάσει τις 10.000 ευρώ, θα πρέπει να εγγραφεί στο μητρώο Φ.Π.Α.

Η εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α. δεν θα επηρεάζει την υποχρέωση να τηρεί στοιχεία («βιβλία») για άμεσους φορολογικούς σκοπούς σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, ή για απαλλαγές από αυτόν.

Νομοθεσία προς εξέταση

Με βάση την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και της νομοθεσίας εντός του πεδίου εφαρμογής που προσδιορίστηκε στα προηγούμενα στάδια του έργου, προκειμένου να εφαρμοστεί η σύσταση θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της σχετικής πρωτογενούς νομοθεσίας και, στη συνέχεια, της δευτερογενούς νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις υποχρεώσεις που ήδη υφίστανται στο δίκαιο της Ε.Ε. για τον συγκεκριμένο τομέα προτεραιότητας.

Η κυριότερη νομοθεσία που πρέπει να εξεταστεί είναι η εξής:

Πρωτογενής (εθνική) νομοθεσία:

1. Κώδικας Φ.Π.Α. - Νόμος 2859/2000 όπως εφαρμόζεται (Άρθρα 3, 36 παρ. 1 και 4, 38 παρ. 1, 39)
2. Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών - Νόμος 4093/2012 (Άρθρο πρώτο παρ. Ε υποπαρ. Ε1 - Άρθρ. 3 παρ. 3)

Δευτερογενής (εθνική) νομοθεσία και εγκύκλιοι:

Υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι που έχουν εκδοθεί σχετικά με την έγκριση ή/και την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, στις οποίες περιλαμβάνονται κυρίως οι εξής:

Εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1018/2013

Νομοθεσία Ε.Ε. η οποία ορίζει σχετικές υποχρεώσεις σε αυτόν τον τομέα:
(οι παραπομπές αφορούν τις ενοποιημένες εκδόσεις)

Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (Άρθρ. 287, 290, 213)

Αξιολόγηση επιπτώσεων στο διοικητικό κόστος και στα διοικητικά βάρη

Η αλλαγή αυτή θα επηρεάσει τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) με κύκλο εργασιών υψηλότερο του 0 ευρώ και έως τα 10.000 ευρώ οι οποίες θα αποφασίσουν να διαγραφούν από το μητρώο Φ.Π.Α.

Αυτές οι επιχειρήσεις:

- Δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να τηρούν στοιχεία και φορολογικά έγγραφα με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. (Υ.Π. 45), παρότι θα οφείλουν να τηρούν βιβλία και στοιχεία για άλλους φορολογικούς σκοπούς.
- Δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να υποβάλλουν περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. (Υ.Π. 46α).
- Δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να υποβάλλουν ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. (Υ.Π. 46β).

Δεν είναι γνωστός ο ακριβής αριθμός των επιχειρήσεων που θα επέλεγαν να διαγραφούν από το μητρώο Φ.Π.Α. Με βάση την πληροφορία ότι στο τέλος του 2012 υπήρχαν 200.000 επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. με κύκλο εργασιών υψηλότερο των 0 ευρώ και χαμηλότερο των 10.000 ευρώ (εξαιρουμένων των επιχειρήσεων με μηδενικό κύκλο εργασιών), και με βάση την περαιτέρω πληροφόρηση που παρείχε το Υπουργείο Οικονομικών για τον σχετικό αριθμό των επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών κάτω των 10.000 ευρώ, οι οποίες υπέβαλαν δηλώσεις με αποτέλεσμα να καταβάλουν Φ.Π.Α., σε σύγκριση με τον αριθμό των επιχειρήσεων που είχαν τη δυνατότητα να ζητήσουν επιστροφή Φ.Π.Α. (συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων με μηδενικό κύκλο εργασιών), φαίνεται λογική η εκτίμηση ότι περίπου 120.000 επιχειρήσεις θα επέλεγαν να κάνουν χρήση της απαλλαγής.

Θα υπήρχε επίσης κάποια μείωση του διοικητικού κόστους για την Υ.Π. 47 (επιστροφές) και την Υ.Π. 48 (ενδοκοινοτικές συναλλαγές), επειδή δεν θα απαιτείτο από τις επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. να υποβάλλουν αιτήσεις και πίνακες στο πλαίσιο αυτών των υποχρεώσεων, ωστόσο δεν ήταν δυνατόν να ποσοτικοποιηθεί εύλογα η μείωση αυτή, διότι δεν ήταν δυνατόν να καθοριστεί, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, ο αριθμός των επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών χαμηλότερο των 10.000 ευρώ οι οποίες εκτελούν αυτές τις υποχρεώσεις.

Σε αυτή τη βάση, οι μειώσεις των διοικητικών βαρών και του διοικητικού κόστους για τη σύσταση αυτή έχουν υπολογιστεί ως μείωση ύψους 114.117.544 ευρώ σε διοικητικά βάρη, και μείωση ύψους 135.658.790 ευρώ σε διοικητικό κόστος.

Σύνολο για την παρούσα σύσταση		
Σχετικές Υ.Π. που μετρήθηκαν:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:	Δυνατότητα μείωσης:
Δ.Β. = 1.392.455.325 ευρώ Δ.Κ. = 1.662.220.447 ευρώ	Δ.Β. = 1.278.337.781 ευρώ Δ.Κ. = 1.526.561.657 ευρώ	Μείωση ύψους 114.117.544 ευρώ για Δ.Β. 135.658.790 ευρώ για Δ.Κ.

ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ:

Υ.Π. 45: Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α.

<p>Αποτελέσματα μέτρησης:</p> <p>P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 23.962 ευρώ f=1 Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 20% Δ.Β. = 1.079.060.487,92 ευρώ Δ.Κ. = 1.348.825.609,90 ευρώ</p>	<p>Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:</p> <p>P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 23.962 ευρώ f=1 Q = 1.052.798 Σ.Ε.Λ. = 20% Δ.Β. = 992.895.504,75 ευρώ Δ.Κ. = 1.241.119.380,94 ευρώ</p>	<p>Πιθανή μείωση: (της Υ.Π. 45)</p> <p>Μείωση ύψους 86.164.983,17 ευρώ για Δ.Β. 107.706.229 για Δ.Κ.</p>
<p>Υ.Π. 46α: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.</p>		
<p>Αποτελέσματα μέτρησης:</p> <p>P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 717,73 ευρώ f = 4 (ΜΜΕ) και 12 (μεγάλες επιχ.) Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 250.134.976,56 ευρώ Δ.Κ. = 250.134.976,56 ευρώ</p>	<p>Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά</p> <p>P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 717,73 ευρώ f = 4 (ΜΜΕ) και 12 (μεγάλες επιχ.) Q = 1.052.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 228.101.616,08 ευρώ Δ.Κ. = 228.101.616,08 ευρώ</p>	<p>Πιθανή μείωση: (της Υ.Π. 46α)</p> <p>Μείωση ύψους 22.033.360,48 ευρώ για Δ.Β. 22.033.360,48 ευρώ για Δ.Κ.</p>

Υ.Π. 46β: Υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.

Αποτελέσματα μέτρησης: P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 1.435,63 ευρώ f = 1 Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 63.259.860,68 ευρώ Δ.Κ. = 63.259.860,68 ευρώ	Εκτίμηση αντίκτυπου (μελλοντικά ποσά): P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 1.435,63 ευρώ f = 1 Q = 972.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 57.340.660,40 ευρώ Δ.Κ. = 57.340.660,40 ευρώ	Πιθανή μείωση: (της Υ.Π. 46β) Μείωση ύψους 5.919.200,28 ευρώγια Δ.Β. 5.919.200,28 ευρώγια Δ.Κ.
---	---	---

3.2.2. Διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο Φ.Π.Α.

Συνοπτική παρουσίαση σύστασης

Με βάση τους υπολογισμούς, η εφαρμογή αυτής της σύστασης θα μειώσει τα διοικητικά βάρη κατά 190.201.608 ευρώ, και θα μειώσει το διοικητικό κόστος κατά 226.105.800 ευρώ σε μεμονωμένη βάση.

Οι υποκείμενες σε φόρο επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. υποχρεούνται να τηρούν στοιχεία με επαρκείς λεπτομέρειες και να υποβάλλουν κάθε μήνα ή κάθε τρίμηνο περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. σε καθορισμένες από το νόμο ημερομηνίες, ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων που τηρούν για φορολογικούς σκοπούς σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, και επίσης να υποβάλλουν ετήσιες δηλώσεις Φ.Π.Α.

Εάν οι φορολογικές αρχές λάβουν μέτρα για να διαγράψουν τις ανενεργές επιχειρήσεις από το μητρώο Φ.Π.Α., οι επιχειρήσεις αυτές δεν θα έχουν πλέον την υποχρέωση να τηρούν στοιχεία με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. ή να υποβάλλουν περιοδικές και ετήσιες δηλώσεις.

Υποχρεώσεις Πληροφόρησης που επηρεάζονται

Η σύσταση αυτή μειώνει το διοικητικό κόστος κυρίως για τις ακόλουθες Υποχρεώσεις Πληροφόρησης:

Υ.Π. 45: Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. (Μικρές εταιρείες)

Υ.Π. 46α: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (Μικρές εταιρείες)

Υ.Π. 46β: Υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α. (Μικρές εταιρείες)

Ιστορικό και σκεπτικό

Προς το παρόν οι ίδιες οι επιχειρήσεις φέρουν κυρίως την ευθύνη της διαγραφής τους από το μητρώο Φ.Π.Α. Ενημερωθήκαμε ότι το τρέχον μητρώο Φ.Π.Α. περιλαμβάνει περίπου 200.000 υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα με μηδενικό κύκλο εργασιών.

Παρά τον μηδενικό κύκλο εργασιών τους, απαιτείται από τον νόμο τα εν λόγω υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα να τηρούν στοιχεία και φορολογικά έγγραφα με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. και να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. Δεδομένου ότι το Τ.Μ.Κ. λειτουργεί με βάση ποσοστό συμμόρφωσης 100%, συνεπάγονται σημαντικά διοικητικά βάρη. Η ύπαρξη εγγεγραμμένων εταιρειών με μηδενικό κύκλο εργασιών δημιουργεί επίσης μια ασαφή εικόνα για τις φορολογικές αρχές.

Η διαγραφή των ανενεργών επιχειρήσεων θα μπορούσε επίσης να γίνει από τις φορολογικές αρχές. Διαγράφοντας από το μητρώο επιχειρήσεις με μηδενική δραστηριότητα, η υποχρέωση αυτών των επιχειρήσεων να τηρούν στοιχεία για σκοπούς Φ.Π.Α. και να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. θα εξαλειφθεί και τα διοικητικά βάρη μπορεί να μειωθούν.

Περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης

Οι επιχειρήσεις με μηδενικό κύκλο εργασιών επιτρέπεται να παραμείνουν στο μητρώο Φ.Π.Α., γεγονός το οποίο διατηρεί την υποχρέωσή τους να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. και να τηρούν στοιχεία.

Οι διαδικασίες που επιτρέπουν την εκκαθάριση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας (Tax Administration Integrated System – TAXIS) στην απόφαση ΠΟΛ 1160 της 22ας Ιουλίου 2011 προβλέπουν την απενεργοποίηση των ανενεργών Αριθμών Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και εγγραφών στο σύστημα VIES χωρίς καμία προηγούμενη ειδοποίηση, εάν ο φορολογούμενος δεν υποβάλει δηλώσεις Φ.Π.Α. σε διάστημα ενός έτους, εάν μια επιτόπια επίσκεψη δείξει ότι δεν υπάρχει επιχειρηματική δραστηριότητα, και για άλλους λόγους.

Περιγραφή της επιθυμητής κατάστασης

Οι επιχειρήσεις με μηδενικό κύκλο εργασιών θα πρέπει να διαγράφονται από το μητρώο Φ.Π.Α., γεγονός το οποίο αναιρεί την υποχρέωσή τους να υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. και να τηρούν στοιχεία.

Μετά από ένα χρόνο θα πρέπει να διεξάγεται από τις φορολογικές αρχές μια άσκηση διαγραφής των επιχειρήσεων με μηδενικό κύκλο εργασιών με στόχο την εκκαθάριση του μητρώου Φ.Π.Α. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει την αποστολή ειδοποίησης στις επιχειρήσεις που πρόκειται να διαγραφούν, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να παραμείνουν στο μητρώο εφόσον σκοπεύουν να έχουν κύκλο εργασιών το ερχόμενο έτος.

Η άσκηση για τη διαγραφή από το μητρώο Φ.Π.Α. θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωριστά από τη διαγραφή των ανενεργών Αριθμών Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή σε συνδυασμό με αυτήν. Είναι θέμα επιλογής της ελληνικής κυβέρνησης.

Η άσκηση για τη διαγραφή από το μητρώο Φ.Π.Α. θα μπορούσε να επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο από τις φορολογικές αρχές προκειμένου να μειωθούν τα βάρη των επιχειρήσεων, παρόλο που οι μελλοντικές ασκήσεις είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε χαμηλότερες μειώσεις των διοικητικών βαρών, επειδή ο αριθμός των επιχειρήσεων που διαγράφονται αναμένεται να είναι μικρότερος.

Νομοθεσία προς εξέταση

Με βάση την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και της νομοθεσίας εντός του πεδίου εφαρμογής που προσδιορίστηκε στα προηγούμενα στάδια του έργου, προκειμένου να εφαρμοστεί η σύσταση θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της σχετικής δευτερογενούς νομοθεσίας ή της διευρυνσής της ή να εφαρμοστεί ενεργά η υφιστάμενη δευτερογενής νομοθεσία.

Η κυριότερη νομοθεσία που πρέπει να εξεταστεί είναι η εξής:

Πρωτογενής (εθνική) νομοθεσία:

1. Κώδικας Φ.Π.Α. - Νόμος 2859/2000 όπως εφαρμόζεται (Άρθρα 36 παρ. 1, 4)
2. Νόμος 3943/2011 Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών (Άρθρ. 26 παρ. 5)

Δευτερογενής (εθνική) νομοθεσία και εγκύκλιοι:

Υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι που έχουν εκδοθεί σχετικά με την έγκριση ή/και την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, στις οποίες περιλαμβάνονται κυρίως οι εξής:

Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ΠΟΛ 1160/2011 η οποία περιγράφει τη διαδικασία εκκαθάρισης του υποσυστήματος του Μητρώου TAXIS (Tax Administration Integrated System – Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας) από τους ανενεργούς Αριθμούς Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

Νομοθεσία Ε.Ε. η οποία ορίζει σχετικές υποχρεώσεις σε αυτόν τον τομέα
(οι παραπομπές αφορούν τις ενοποιημένες εκδόσεις)

Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΕ) Αρ. 904/2010 για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (Άρθρ. 17, 19, 20, 22, 23)

Αξιολόγηση επιπτώσεων στο διοικητικό κόστος και στα διοικητικά βάρη

Αυτή η αλλαγή θα επηρέαζε επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που προς το παρόν είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. αλλά έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους.

Αυτές οι επιχειρήσεις:

- Δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να τηρούν στοιχεία και φορολογικά έγγραφα με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. (Υ.Π. 45), παρότι θα οφείλουν να τηρούν βιβλία και στοιχεία για άλλους φορολογικούς σκοπούς.
- Δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να υποβάλλουν περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. (Υ.Π. 46α).
- Δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να υποβάλλουν ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. (Υ.Π. 46β).

Με βάση τις πληροφορίες ότι, το 2012, υπήρχαν περίπου 200.000 επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. και με μηδενικό κύκλο εργασιών, φαίνεται λογική η εκτίμηση ότι περίπου 200.000 επιχειρήσεις θα επηρεάζονταν από την άσκηση διαγραφής.

Σε αυτή τη βάση, οι μειώσεις των διοικητικών βαρών και του διοικητικού κόστους για τη σύσταση αυτή έχουν υπολογιστεί ως μείωση ύψους 190.201.608 ευρώ σε διοικητικά βάρη, και μείωση ύψους 226.105.800 ευρώ σε διοικητικό κόστος.

Σύνολο για την παρούσα σύσταση		
Σχετικές Υ.Π. που μετρήθηκαν:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:	Δυνατότητα μείωσης:
Δ.Β. = 1.392.455.325 ευρώ Δ.Κ. = 1.662.220.447 ευρώ	Δ.Β. = 1.202.253.717 ευρώ Δ.Κ. = 1.436.114.647 ευρώ	Μείωση ύψους 190.201.608 ευρώ για Δ.Β. 226.105.800 ευρώ για Δ.Κ.

ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ:

Υ.Π. 45: Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α. – Μικρές εταιρείες		
Αποτελέσματα μέτρησης:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:	Πιθανή μείωση: (της Υ.Π. 45)
P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 23.962 ευρώ f = 1 Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 20% Δ.Β. = 1.079.060.487,92 ευρώ Δ.Κ. = 1.348.825.609,90 ευρώ	P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 23.962 ευρώ f = 1 Q = 972.798 Σ.Ε.Λ. = 20% Δ.Β. = 935.443.719,92 ευρώ Δ.Κ. = 1.169.304.649,90 ευρώ	Μείωση ύψους 143.616.768 ευρώ για Δ.Β. 179.520.960 ευρώ για Δ.Κ.

Υ.Π. 46α: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. – Μικρές εταιρείες		
Αποτελέσματα μέτρησης: P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 717,73 ευρώ f = 4 (ΜΜΕ) και 12 (μεγάλες επιχ.) Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 250.134.976,56 ευρώ Δ.Κ. = 250.134.976,56 ευρώ	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά: P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 717,73 ευρώ f = 4 (ΜΜΕ) και 12 (μεγάλες επιχ.) Q = 972.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 213.414.416,56 ευρώ Δ.Κ. = 213.414.416,56 ευρώ	Πιθανή μείωση: (της Υ.Π. 46α) Μείωση ύψους 36.720.560 ευρώ για Δ.Β. 36.720.560 ευρώ για Δ.Κ.
Υ.Π. 46β: Υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α. – Μικρές εταιρείες		
Αποτελέσματα μέτρησης: P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 1.435,63 ευρώ f = 1 Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 63.259.860,68 ευρώ Δ.Κ. = 63.259.860,68 ευρώ	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά: P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 1.435,63 ευρώ f = 1 Q = 972.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 53.395.580,68 ευρώ Δ.Κ. = 53.395.580,68 ευρώ	Πιθανή μείωση: (της Υ.Π. 46β) Μείωση ύψους 9.864.280 ευρώ για Δ.Β. 9.864.280 ευρώ για Δ.Κ.

3.2.3. Κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.

Συνοπτική παρουσίαση σύστασης

Με βάση τους υπολογισμούς, η εφαρμογή αυτής της σύστασης θα μειώσει τα διοικητικά βάρη και το διοικητικό κόστος κατά 60.096.867 ευρώ σε μεμονωμένη βάση.

Η ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. επιτρέπεται αλλά δεν απαιτείται από το δίκαιο της Ε.Ε., και υφίσταται σε οκτώ μόνο κράτη μέλη.

Δεδομένου ότι μπορούν να γίνουν προσαρμογές στις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. που υποβάλλουν οι επιχειρήσεις, η ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. θα πρέπει να καταργηθεί. Οι φορολογικές αρχές είναι εκείνες οι οποίες θα πρέπει να ζητούν από τις αντίστοιχες μεμονωμένες επιχειρήσεις τις πρόσθετες πληροφορίες που επί του παρόντος περιλαμβάνονται στην ετήσια δήλωση Φ.Π.Α., στο πλαίσιο της αξιολόγησης κινδύνου.

Υποχρέώσεις Πληροφόρησης που επηρεάζονται

Η σύσταση αυτή μειώνει το διοικητικό κόστος για την ακόλουθη Υποχρέωση Πληροφόρησης:

Υ.Π. 46β: Υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.

Ιστορικό και σκεπτικό

Το δίκαιο της Ε.Ε. περί Φ.Π.Α. θέτει κανόνες βάσει των οποίων τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να απαιτούν δήλωση Φ.Π.Α. από τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα. Το περιεχόμενο των δηλώσεων Φ.Π.Α. προς το παρόν δεν είναι εναρμονισμένο σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, και τα κράτη μέλη έχουν σήμερα τη δυνατότητα να ορίσουν τις πληροφορίες που θεωρούν απαραίτητες. Έχουν επίσης τη δυνατότητα να καθορίσουν την περιοδικότητα των δηλώσεων Φ.Π.Α.

Εκτός από τις περιοδικές εκθέσεις καθ' όλο το έτος, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. δύνανται να απαιτούν την υποβολή μιας ετήσιας ανακεφαλαιωτικής δήλωσης Φ.Π.Α. δυνάμει του Άρθρου 261 της Οδηγίας περί Φ.Π.Α. (Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας [ΕΕ L 347, της 11.12.2006, σελ.]). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προσδιορίσει οκτώ κράτη μέλη της Ε.Ε. τα οποία απαιτούν από τις επιχειρήσεις να υποβάλλουν ετήσια δήλωση Φ.Π.Α.: η Αυστρία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Πορτογαλία και η Ισπανία⁴. Σκοπός της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α. είναι να παρέχει την περιοδική πληροφόρηση που έχει ήδη υποβληθεί σε ανακεφαλαιωτική μορφή ώστε να υπάρχει η δυνατότητα για τυχόν ετήσιες προσαρμογές. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η πρακτική των κρατών μελών έγκειται συνήθως στην απαίτηση περισσότερης πληροφόρησης για την ετήσια δήλωση απ' ό,τι στην περιοδική⁵. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει τα κράτη μέλη να μην έχουν πλέον τη δυνατότητα να απαιτούν ετήσιες δηλώσεις Φ.Π.Α., στο πλαίσιο της πρότασής της για μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.

Στην Ελλάδα, η τρέχουσα ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. είναι ένα έντυπο δύο σελίδων, σε σύγκριση με το μονοσέλιδο έντυπο για την περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. (βλ. Παράρτημα 4). Μεταξύ άλλων πληροφοριών, απαιτεί λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με αναλογικές εκπτώσεις, οι οποίες ισχύουν για ορισμένες μόνο επιχειρήσεις.

⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2013α) *Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Εκτίμηση Αντίκτυπου που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.* (SWD[2013] 437 final), Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σελ. 12

⁵ *Ibid.* σελ. 30

Εφόσον μπορούν να γίνουν προσαρμογές στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α., είναι δυνατή η κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α. Πρόσθετες λεπτομερείς πληροφορίες μπορούν να ζητηθούν από μεμονωμένες επιχειρήσεις με βάση μια αξιολόγηση κινδύνου, παρά να ζητούνται από όλες τις αντίστοιχες επιχειρήσεις.

Περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης

Οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. οφείλουν να υποβάλλουν, στην πλειονότητα των περιπτώσεων μέσω TAXIS, την ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. με το έντυπο Φ1, εκτός από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. που υποβάλλουν είτε κάθε μήνα είτε κάθε τρίμηνο με το έντυπο Φ2, μέσω TAXIS και πάλι στην πλειονότητα των περιπτώσεων.

Περιγραφή της επιθυμητής κατάστασης

Οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. οφείλουν να υποβάλλουν περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α., στην πλειονότητα των περιπτώσεων μέσω TAXIS, συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών.

Δεν υπάρχει ετήσια δήλωση Φ.Π.Α.

Η φορολογική διοίκηση πραγματοποιεί ανάλυση βάσει κινδύνων των πληροφοριών που λαμβάνονται μέσω των περιοδικών δηλώσεων και προβαίνει στα απαραίτητα αιτήματα για πρόσθετες πληροφορίες από ορισμένες επιχειρήσεις.

Νομοθεσία προς εξέταση

Με βάση την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και της νομοθεσίας που εξετάστηκε, όπως προσδιορίστηκε στα προηγούμενα στάδια του έργου, προκειμένου να εφαρμοστεί η σύσταση θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της σχετικής πρωτογενούς νομοθεσίας και, στη συνέχεια, της δευτερογενούς νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ισχύουσες υποχρεώσεις με βάση το δίκαιο της Ε.Ε. για τον συγκεκριμένο τομέα προτεραιότητας.

Η κυριότερη νομοθεσία που πρέπει να εξεταστεί είναι η εξής:

Πρωτογενής (εθνική) νομοθεσία:

Κώδικας Φ.Π.Α. – Νόμος 2859/2000 όπως εφαρμόζεται (Άρθρο 38 παρ. 1β)

Δευτερογενής (εθνική) νομοθεσία και εγκύκλιοι:

Υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι που έχουν εκδοθεί σχετικά με την έγκριση ή/και την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, στις οποίες περιλαμβάνονται κυρίως οι εξής:

Απόφαση ΠΟΛ 1045/2012 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών – Τύπος, περιεχόμενο, χρόνος και τρόπος υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Νομοθεσία Ε.Ε. η οποία ορίζει σχετικές υποχρεώσεις σε αυτόν τον τομέα:
(οι παραπομπές αφορούν τις ενοποιημένες εκδόσεις)

Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (Άρθρ. 261))

Αξιολόγηση επιπτώσεων στο διοικητικό κόστος και στα διοικητικά βάρη

Η αλλαγή αυτή θα επηρεάσει όλες τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που επί του παρόντος είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α.

Αυτές οι επιχειρήσεις δεν θα υπόκεινται πλέον στην απαίτηση να υποβάλλουν ετήσια δήλωση Φ.Π.Α. (Υ.Π. 46β).

Με βάση τις πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των επιχειρήσεων που ήταν εγγεγραμμένες στο μητρώο Φ.Π.Α. το 2012, περίπου 1.170.000 επιχειρήσεις θα επηρεάζονταν από την απλούστευση αυτή, διότι το Τ.Μ.Κ. βασίζεται στην παραδοχή για 100% συμμόρφωση.

Δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις ενδεχομένως να χρειάζεται να δαπανήσουν λίγο επιπλέον χρόνο για τις περιοδικές τους δηλώσεις Φ.Π.Α. προκειμένου να υποβάλλουν προσαρμογές, η παραδοχή έγκειται στο ότι το διοικητικό κόστος και τα διοικητικά βάρη μειώνονται κατά 95% (με το υπόλοιπο 5% να μεταφέρεται ενδεχομένως στην Υ.Π. 46α) αντί να εξαλείφονται εντελώς.

Σε αυτή τη βάση, οι μειώσεις των διοικητικών βαρών και του διοικητικού κόστους για αυτή τη σύσταση έχουν υπολογιστεί στο ποσό των 60.096.867 ευρώ, τόσο για τα διοικητικά βάρη όσο και για το διοικητικό κόστος.

Σύνολο για την παρούσα σύσταση		
Σχετικές Υ.Π. που μετρήθηκαν:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά: (μεταφερόμενα στην Υ.Π. 46α)	Δυνατότητα μείωσης:
Δ.Β. = 63.259.860,68 ευρώ Δ.Κ. = 63.259.860,68 ευρώ	Δ.Β. = 3.162.993,03 ευρώ Δ.Κ. = 3.162.993,03 ευρώ	Μείωση ύψους 60.096.867 ευρώ για Δ.Β. 60.096.867 ευρώ για Δ.Κ.

με τα ακόλουθα λεπτομερή στοιχεία:

Υ.Π. 46β: Υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.		
Αποτελέσματα μέτρησης:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά: (μεταφερόμενα στην Υ.Π. 46α)	Πιθανή μείωση:
P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 1.435,63 ευρώ f = 1 Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 63.259.860,68 ευρώ Δ.Κ. = 63.259.860,68 ευρώ	P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 71,78 ευρώ f = 1 Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 3.162.993,03 ευρώ Δ.Κ. = 3.162.993,03 ευρώ	Μείωση ύψους 95% (της Υ.Π. 46α) Μείωση ύψους 60.096.867 για Δ.Β. 60.096.867 ευρώ για Δ.Κ.

3.2.4. Απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Συνοπτική παρουσίαση σύστασης

Με βάση τους υπολογισμούς, η εφαρμογή αυτής της σύστασης θα μειώσει τα διοικητικά βάρη και το διοικητικό κόστος κατά 50.026.995 ευρώ σε μεμονωμένη βάση.

Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν προς το παρόν τη δυνατότητα να ορίζουν τις πληροφορίες που θεωρούν απαραίτητες για μία περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. Στην Ελλάδα, η τρέχουσα περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. έχει 54 πεδία. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα πεδία της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. σε διαφορετικά κράτη μέλη, κυμαίνονται από 6 έως 99 πεδία.

Παρότι δεν συμπληρώνονται όλα τα πεδία από όλα τα υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα σε κάθε υποβολή, ο αριθμός των πεδίων αυξάνει την πολυπλοκότητα της δήλωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α. με βάση ένα μοντέλο το οποίο περιλαμβάνει 26 επιπλέον πληροφορίες το ανώτατο, ενώ τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να απαλλάσσουν επιχειρήσεις από όλες αυτές εκτός από πέντε. Σε νόμιμα δικαιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη δύνανται κατ' εξαίρεση να απαιτούν από τις επιχειρήσεις να παρέχουν περισσότερα από 26 πεδία πληροφοριών. Η πρόταση αναμένεται να παραμείνει υπό συζήτηση στο νομοθετικό σώμα της Ε.Ε. για κάποιο διάστημα.

Η Ελλάδα θα πρέπει τώρα να απλοποιήσει την υφιστάμενη δήλωση Φ.Π.Α. πριν από τη θέσπιση της νομοθεσίας της Ε.Ε. και προς την ίδια κατεύθυνση, μειώνοντας τον αριθμό των πεδίων και ενοποιώντας τις πληροφορίες όπου είναι δυνατόν, ενώ θα πρέπει παράλληλα να διατηρήσει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τους ελέγχους.

Υποχρεώσεις Πληροφόρησης που επηρεάζονται

Η σύσταση αυτή μειώνει το διοικητικό κόστος κυρίως για την ακόλουθη Υποχρέωση Πληροφόρησης:

Υ.Π. 46α: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Ιστορικό και σκεπτικό

Στην Ελλάδα, η τρέχουσα περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. (έντυπο Φ2) υποβάλλεται είτε κάθε μήνα (από τις επιχειρήσεις με βιβλία Γ' Κατηγορίας) είτε κάθε τρίμηνο (από τις επιχειρήσεις με βιβλία Β' Κατηγορίας) σε γενικές γραμμές ηλεκτρονικά. Περιέχει 54 πεδία, τα οποία δεν συμπληρώνονται όλα από κάθε επιχείρηση σε κάθε υποβολή.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κάνει μια πρόταση⁶ για νομοθεσία που θα θεσπίζει μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α., έχοντας εν μέρει ως κίνητρο την επιθυμία μείωσης των διοικητικών βαρών για τις επιχειρήσεις. Η πρόταση αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη της Ε.Ε. προς το παρόν απαιτούν διαφορετικές πληροφορίες για τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. και ότι ο αριθμός των πεδίων που συμπληρώνονται στα διάφορα κράτη μέλη κυμαίνεται από 6 (Ιρλανδία) έως 99 (Ουγγαρία). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει στην τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α. να απαιτούνται το ανώτατο 26 πεδία πληροφοριών, και τα κράτη μέλη να έχουν τη δυνατότητα να απαλλάσσουν επιχειρήσεις από τη συμπλήρωση όλων των πεδίων εκτός από πέντε. Η πρόταση δεν έχει γίνει ακόμα νόμος και αναμένεται να παραμείνει υπό συζήτηση στο νομοθετικό σώμα της Ε.Ε. για κάποιο διάστημα.

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2013β) *Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.* (COM[2013] 721 final), Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Με βάση τους υπολογισμούς, τα διοικητικά βάρη της υποβολής δηλώσεων Φ.Π.Α. σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. ανέρχονται σε 19 δισεκατομμύρια ευρώ και σε 39 δισεκατομμύρια ευρώ, ανάλογα με τη βάση υπολογισμού που χρησιμοποιείται⁷.

Μαζί με άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε., η Ελλάδα έχει επί του παρόντος την ευελιξία να καθορίζει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. σε εθνικό επίπεδο, καθώς και τη σχεδίαση / διάταξη της φόρμας. Οι δηλώσεις Φ.Π.Α. πρέπει να παρέχουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον υπολογισμό του φόρου που έχει χρεωθεί και των απαλλαγών που πρόκειται να γίνουν. Αποτελούν επίσης βασικό εργαλείο για τις φορολογικές αρχές καθότι παρέχουν δηλωμένες πληροφορίες με βάση τις οποίες μπορούν να γίνουν συγκρίσεις κατά τους επόμενους ελέγχους. Πρέπει, ως εκ τούτου, να επιτευχθεί ισορροπία ανάμεσα στα βάρη που τίθενται στις επιχειρήσεις και στην ανάγκη διαχείρισης των εσόδων και της απάτης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επισημάνει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία δεν στηρίζουν την άποψη ότι η συμμόρφωση σε θέματα Φ.Π.Α. αυξάνεται όταν περισσότερες πληροφορίες απαιτούνται για τις δηλώσεις Φ.Π.Α. Στην πραγματικότητα, δεν φαίνεται να υπάρχει αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στον αριθμό των πεδίων της δήλωσης Φ.Π.Α. και στη διαφορά μεταξύ των θεωρητικών εισπράξεων Φ.Π.Α. σε σύγκριση με τις πραγματικές εισπράξεις Φ.Π.Α. (το «Έλλειμμα Φ.Π.Α.»)⁸

Η απλούστευση της ισχύουσας δήλωσης Φ.Π.Α. στην Ελλάδα παρέχει μια ευκαιρία για τη μείωση του χρόνου ή των χρημάτων που δαπανώνται για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών, η οποία αποτελεί σημαντική συνιστώσα του κόστους των επιχειρήσεων. Εάν απαιτούνται λιγότερες ή ενοποιημένες πληροφορίες, η εργασία μπορεί να γίνει λιγότερο πολύπλοκη.

Αυτό το έργο δεν διαθέτει τις λεπτομερείς γνώσεις που αφορούν το ελληνικό πλαίσιο ή τη διαχείριση του Φ.Π.Α. και απαιτούνται για να διευκρινιστεί ακριβώς ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην ελληνική περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. Ωστόσο, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέχει ένα χρήσιμο σημείο αφετηρίας για περαιτέρω εξέταση από τις ελληνικές αρχές του τρόπου απλοποίησης των απαιτούμενων πληροφοριών.

Η πρόταση θα καθιστούσε τις ακόλουθες πληροφορίες υποχρεωτικές για την περιοδική δήλωση Φ.Π.Α.:

- a) τον φόρο που πρέπει να χρεωθεί,
- b) τον φόρο για τον οποίο γίνεται έκπτωση,
- c) το καθαρό ποσό του Φ.Π.Α. προς πληρωμή ή προς επιστροφή,
- d) τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των συναλλαγών για τις οποίες πρέπει να χρεωθεί ο φόρος, συμπεριλαμβανομένης της αξίας τυχόν απαλλασσόμενων συναλλαγών,
- e) τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των συναλλαγών για τις οποίες γίνεται έκπτωση,
- f) τη συνολική αξία των παρεχόμενων αγαθών που αναφέρονται στο Άρθρο 138 για φορολογικές περιόδους έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019,
- g) τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών, ή των συναλλαγών που εκλαμβάνονται ως αυτής της μορφής για φορολογικές περιόδους έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2013α) *Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Εκτίμηση Αντίκτυπου που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.* (SWD[2013] 437 final), Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σελ. 23

⁸ *Ibid.* σελ. 13-14

Η πρόταση θα επέτρεπε στα κράτη μέλη της Ε.Ε. να ζητήσουν οποιαδήποτε ή όλες τις πληροφορίες που ακολουθούν και αφορούν συναλλαγές, σε σχέση με τις οποίες πρέπει να χρεωθεί Φ.Π.Α. κατά τη διάρκεια της περιόδου:

- a) τον φόρο και τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παρεχόμενων αγαθών και υπηρεσιών για κάθε ποσοστό,
- b) τη συνολική αξία των παρεχόμενων αγαθών που αναφέρονται στο Άρθρο 138 για φορολογικές περιόδους μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019,
- c) τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παρεχόμενων υπηρεσιών, εκτός από τις υπηρεσίες που απαλλάσσονται του Φ.Π.Α. στο κράτος μέλος στο οποίο φορολογείται η συναλλαγή, των οποίων ο αποδέκτης φέρει την ευθύνη καταβολής του φόρου σύμφωνα με το Άρθρο 196,
- d) τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παρεχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών που δεν καλύπτονται στο σημείο (γ) των οποίων ο αποδέκτης φέρει την ευθύνη καταβολής του φόρου,
- e) τη συνολική αξία των παρεχόμενων αγαθών που αναφέρονται στα σημεία (α) και (β) του Άρθρου 146(1),
- f) τη συνολική αξία οποιωνδήποτε άλλων απαλλασσόμενων συναλλαγών που δεν καλύπτονται από τα σημεία (β) έως (ε),
- g) τον φόρο για:
  - i. ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, ή συναλλαγές που θεωρούνται αυτής της μορφής, σύμφωνα με τα Άρθρα 21 ή 22,
  - ii. παραδόσεις αγαθών ή παρεχόμενες υπηρεσίες των οποίων ο αποδέκτης φέρει την ευθύνη καταβολής του Φ.Π.Α.,
  - iii. την εισαγωγή αγαθών για την οποία το Κράτος Μέλος ασκεί το δικαίωμα επιλογής σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του Άρθρου 211.

Η πρόταση θα επέτρεπε στα κράτη μέλη της Ε.Ε. να ζητήσουν οποιαδήποτε ή όλες τις πληροφορίες που ακολουθούν και αφορούν συναλλαγές, σε σχέση με τις οποίες ο Φ.Π.Α. εκπίπτει κατά τη διάρκεια της περιόδου:

- a) τον φόρο και τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παραδόσεων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών εκτός από εκείνες που αναφέρονται στα σημεία (β) έως (ζ),
- b) τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών, ή των συναλλαγών που εκλαμβάνονται ως αυτής της μορφής για φορολογικές περιόδους μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2019,
- c) τον φόρο για ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών, ή για συναλλαγές που θεωρούνται αυτής της μορφής,
- d) τον φόρο και τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παραδόσεων αγαθών ή παρεχόμενων υπηρεσιών των οποίων ο αποδέκτης φέρει την ευθύνη καταβολής του φόρου σύμφωνα με τα Άρθρα 199 ή 199α ή με βάση κάποια εθνική μέθοδο μέτρησης σύμφωνα με το Άρθρο 199β ή το Άρθρο 395,
- e) τον φόρο και τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παρεχόμενων υπηρεσιών, εκτός από τις υπηρεσίες που απαλλάσσονται του Φ.Π.Α. στο κράτος μέλος στο οποίο φορολογείται η συναλλαγή, των οποίων ο αποδέκτης φέρει την ευθύνη καταβολής του φόρου σύμφωνα με το Άρθρο 196,
- f) τον φόρο και τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των παρεχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τα σημεία (γ) και (δ), των οποίων ο αποδέκτης φέρει την ευθύνη καταβολής του φόρου,
- g) τον φόρο και τη συνολική αξία, χωρίς Φ.Π.Α., των εισαγόμενων αγαθών,
- h) οποιαδήποτε προσαρμογή των εκπτώσεων που καλύπτονται από το Άρθρο 184.

Επιπρόσθετα, η πρόταση θα επέτρεπε στα κράτη μέλη της Ε.Ε. να απαιτούν συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με συναλλαγές που προέρχονται από συγκεκριμένη περιοχή ή επικράτεια για την οποία ισχύουν ειδικοί κανόνες, ή οι οποίες καλύπτονται από ειδικά προγράμματα.

Είναι πράγματι γεγονός ότι στη δήλωση Φ.Π.Α. που ισχύει στην Ελλάδα ζητούνται ορισμένες από τις πιο λεπτομερείς πληροφορίες, οι οποίες θα γινόντουσαν προαιρετικές με βάση την πρόταση. Πρόκειται για έναν τομέα πιθανής απλούστευσης, παρόλο που η απλούστευση αυτή πρέπει να αντισταθμιστεί με την ανάγκη για πληροφορίες έναντι των οποίων θα διενεργούνται έλεγχοι με βάση τον κίνδυνο.

Περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης

Οι επιχειρήσεις συμπληρώνουν και υποβάλλουν ηλεκτρονικά, σε γενικές γραμμές, το έντυπο Φ2 είτε κάθε τρίμηνο (για βιβλία Β' Κατηγορίας) είτε κάθε μήνα (για βιβλία Γ' Κατηγορίας). Το έντυπο περιέχει 54 πεδία πληροφοριών.

Περιγραφή της επιθυμητής κατάστασης

Οι επιχειρήσεις συμπληρώνουν και υποβάλλουν ηλεκτρονικά, σε γενικές γραμμές, μια απλοποιημένη περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. είτε κάθε τρίμηνο (για βιβλία Β' Κατηγορίας) είτε κάθε μήνα (για βιβλία Γ' Κατηγορίας). Το έντυπο δεν περιέχει περισσότερα από 26 πεδία πληροφοριών, με βάση την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.

Νομοθεσία προς εξέταση

Με βάση την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και της νομοθεσίας που εξετάστηκε, όπως προσδιορίστηκε στα προηγούμενα στάδια του έργου, προκειμένου να εφαρμοστεί η σύσταση θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της σχετικής πρωτογενούς νομοθεσίας ή/και της δευτερογενούς νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις υποχρεώσεις που ήδη υφίστανται στο δίκαιο της Ε.Ε. για τον συγκεκριμένο τομέα προτεραιότητας.

Η κυριότερη νομοθεσία που πρέπει να εξεταστεί είναι η εξής:

Πρωτογενής (εθνική) νομοθεσία:

Κώδικας Φ.Π.Α. – Νόμος 2859/2000 όπως εφαρμόζεται (Άρθρα 38 παρ. 1α, 11)

Δευτερογενής (εθνική) νομοθεσία και εγκύκλιοι:

Υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι που έχουν εκδοθεί σχετικά με την έγκριση ή/και την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, στις οποίες περιλαμβάνονται κυρίως οι εξής:

1. Απόφαση ΠΟΛ 1129/2013 του Υπουργού Οικονομικών – Τροποποίηση του χρόνου υποβολής της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.
2. Απόφαση ΠΟΛ 1267/2011 του Υπουργού Οικονομικών – Χρόνος και τρόπος υποβολής της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Νομοθεσία Ε.Ε. η οποία ορίζει σχετικές υποχρεώσεις σε αυτόν τον τομέα: (οι παραπομπές αφορούν τις ενοποιημένες εκδόσεις)

Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (Άρθρ. 250, 251, 252)

Βλ. επίσης Ευρωπαϊκή Επιτροπή COM (2013) 721 τελική Πρόταση περί οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την τυποποιημένη δήλωση Φ.Π.Α.

Αξιολόγηση επιπτώσεων στο διοικητικό κόστος και στα διοικητικά βάρη

Η αλλαγή αυτή θα επηρέαζε όλες τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) οι οποίες υποβάλλουν περιοδική δήλωση Φ.Π.Α., είτε κάθε τρίμηνο (για βιβλία Β' Κατηγορίας) είτε κάθε μήνα (για βιβλία Γ' Κατηγορίας).

Οι επιχειρήσεις αυτές θα συμπλήρωναν έντυπο απλούστερο από το ισχύον.

Είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εκτιμήσουμε τον αντίκτυπο αυτής της απλούστευσης για το διοικητικό κόστος και τα διοικητικά βάρη, διότι εξαρτάται από το επίπεδο απλούστευσης που μπορεί να επιτευχθεί και από το πόσο ευκολότερη θα γίνει η συμπλήρωση του εντύπου με βάση τη συγκέντρωση λιγότερο περίπλοκων πληροφοριών. Με βάση μείωση του αριθμού των πεδίων του εντύπου κατά 50%, συμπεριλαμβανομένης της παροχής πιο συγκεντρωτικών δεδομένων, απαιτείται μια παραδοχή. Η παραδοχή που έχει γίνει έγκειται στο ότι αυτή η απλούστευση μπορεί να μειώσει κατά 20% το κόστος των επιχειρήσεων για την υποβολή της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Σε αυτή τη βάση, οι μειώσεις των διοικητικών βαρών και του διοικητικού κόστους για αυτή τη σύσταση έχουν υπολογιστεί στο ποσό των 50.026.995 ευρώ, τόσο για τα διοικητικά βάρη όσο και για το διοικητικό κόστος.

Σύνολο για την παρούσα σύσταση		
Σχετικές Υ.Π. που μετρήθηκαν:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:	Δυνατότητα μείωσης:
Δ.Β. = 250.134.976,56 ευρώ Δ.Κ. = 250.134.976,56 ευρώ	Δ.Β. = 200.107.981,20 ευρώ Δ.Κ. = 200.107.981,20 ευρώ	Μείωση ύψους 50.026.995 ευρώ για Δ.Β. 50.026.995 ευρώ για Δ.Κ.

με τα ακόλουθα λεπτομερή στοιχεία:

Υ.Π. 46α: Υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. – όλοι οι επιμέρους τομείς		
Αποτελέσματα μέτρησης:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:	Πιθανή μείωση:
P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 717,73 ευρώ f = 4 (ΜΜΕ) και 12 (μεγάλες επιχ.) Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 250.134.976,56 ευρώ Δ.Κ. = 250.134.976,56 ευρώ	P (άθροισμα επιμέρους τομέων) = 574,18 ευρώ f = 4 (ΜΜΕ) και 12 (μεγάλες επιχ.) Q = 1.172.798 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 200.107.981,20 ευρώ Δ.Κ. = 200.107.981,20 ευρώ	Μείωση ύψους 20% (της Υ.Π. 46α) Μείωση ύψους 50.026.995 ευρώ για Δ.Β. 50.026.995 ευρώ για Δ.Κ.

3.2.5. Κατάργηση της απαίτησης υποβολής χωριστής αίτησης για επιστροφή Φ.Π.Α.

Συνοπτική παρουσίαση σύστασης

Με βάση τους υπολογισμούς, η εφαρμογή αυτής της σύστασης θα μειώσει τα διοικητικά βάρη και το διοικητικό κόστος κατά 14.429.251 ευρώ σε μεμονωμένη βάση.

Στις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) δύναται να οφείλεται επιστροφή Φ.Π.Α., εάν ο Φ.Π.Α. που καταβλήθηκε για τις εισροές τους είναι μεγαλύτερος από τον Φ.Π.Α. που χρεώθηκε στις εκροές τους. Προς το παρόν, οι επιχειρήσεις υποβάλλουν αιτήσεις για την επιστροφή αυτού του Φ.Π.Α. στην τοπική Δ.Ο.Υ., οι οποίες συνοδεύονται από έγγραφα τεκμηρίωσης.

Δεν θα πρέπει να υπάρχει χωριστή διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. Ο Φ.Π.Α. που οφείλεται σε μια επιχείρηση προσδιορίζεται στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. Όταν σε μια επιχείρηση οφείλεται Φ.Π.Α. ο οποίος υπερβαίνει ορισμένο ποσό, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει πληρωμή επιστροφής σημειώνοντας απλώς ένα πεδίο στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. Ως προεπιλογή, ο οφειλόμενος Φ.Π.Α. θα πρέπει να συμψηφίζεται έναντι μελλοντικών υποχρεώσεων ή άλλου πληρωτέου φόρου. Οι έλεγχοι θα πρέπει να εφαρμόζονται με βάση την αξιολόγηση κινδύνου.

Υποχρεώσεις Πληροφόρησης που επηρεάζονται

Η σύσταση αυτή μειώνει το διοικητικό κόστος για την ακόλουθη Υποχρέωση Πληροφόρησης:

Υ.Π. 47: Υποχρέωση υποβολής αίτησης για την είσπραξη απόδοσης (επιστροφής) οφειλόμενου Φ.Π.Α.

Ιστορικό και σκεπτικό

Παρότι η τρέχουσα περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. επιτρέπει τον υπολογισμό οποιουδήποτε Φ.Π.Α. οφείλεται σε μια επιχείρηση, τα αιτήματα επιστροφής υποβάλλονται στις Δ.Ο.Υ. σε έντυπα (βλ. Παράρτημα 4) με έγγραφα τεκμηρίωσης τα οποία ενδέχεται να περιλαμβάνουν λίστες προμηθευτών και αντίγραφα τιμολογίων.

Κατά τη διάρκεια της μέτρησης, οι επιχειρήσεις επισήμαναν ως σημείο τριβής το ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης για επιστροφή οφειλόμενου Φ.Π.Α., παρόλο που αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Η χωριστή ηλεκτρονική αίτηση επιστροφής Φ.Π.Α. θα ήταν ένας τρόπος για να μειωθεί τόσο το διοικητικό κόστος όσο και τα διοικητικά βάρη για τις επιχειρήσεις. Παρόλ' αυτά, φαίνεται ότι υπάρχει μια δυνατότητα ενσωμάτωσης της διαδικασίας επιστροφής Φ.Π.Α. στην υποβολή της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α., δεδομένου ότι αυτό επιτρέπει τον υπολογισμό οποιουδήποτε Φ.Π.Α. οφείλεται στην επιχείρηση με βάση τις συναλλαγές εντός της αντίστοιχης περιόδου.

Μπορεί να θεσπιστεί ένα κατώτατο όριο για επιστροφές Φ.Π.Α., με βάση εν μέρει το κόστος της διαδικασίας επιστροφών για τη δημόσια διοίκηση. Σε περίπτωση που ο Φ.Π.Α. που οφείλεται σε μια επιχείρηση αγγίζει αυτό το κατώτατο όριο, η επιχείρηση θα μπορεί να υποδείξει στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. εάν επιθυμεί να μεταφερθεί το ποσό στον καθορισμένο αριθμό λογαριασμού της ή εάν επιθυμεί να το συμψηφίσει με μελλοντικές ή άλλες φορολογικές υποχρεώσεις. Οι φορολογικές αρχές θα μπορούν να διεξάγουν ελέγχους αυτών των αιτημάτων επιστροφής με βάση την αξιολόγηση κινδύνου.

Περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης

Η επιχείρηση συλλέγει τα απαραίτητα έγγραφα τεκμηρίωσης που υποβάλλονται μαζί με την αίτηση για την είσπραξη της επιστροφής Φ.Π.Α. Τα έγγραφα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν λίστες προμηθευτών και αντίγραφα τιμολογίων.

Η αίτηση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. σε έντυπη μορφή μαζί με τα απαραίτητα έγγραφα τεκμηρίωσης.

Η αίτηση ενδέχεται να επιλεγεί για έλεγχο, περίπτωση κατά την οποία διεξάγεται φορολογικός έλεγχος και η επιχείρηση πρέπει να συνεργαστεί κατά τη διάρκεια αυτού.

Ο φορολογικός έλεγχος ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα επιπλέον απαιτήσεις για την εταιρεία προκειμένου να εξεταστεί η αίτηση επιστροφής.

Η επιστροφή πρέπει να εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών εάν πρόκειται για ποσό άνω των 300.000 ευρώ.

Η επιχείρηση λαμβάνει και αρχειοθετεί αντίγραφο της βεβαίωσης επιστροφής Φ.Π.Α.

Περιγραφή της επιθυμητής κατάστασης

Η φορολογική διοίκηση καθορίζει και κοινοποιεί με σαφήνεια στις επιχειρήσεις ένα ελάχιστο ποσό για επιστροφές Φ.Π.Α. Οι επιχειρήσεις μπορούν να απαιτήσουν επιστροφή, μόνο εάν ο Φ.Π.Α. που τους οφείλεται ανέρχεται σε αυτό το ποσό.

Η επιχείρηση υποβάλλει ηλεκτρονικά την περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. μέσω TAXIS, από την οποία είναι σαφές κατά πόσο οφείλεται Φ.Π.Α. στην επιχείρηση ή κατά πόσο η επιχείρηση πρέπει να καταβάλει πληρωμή.

Η περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. περιλαμβάνει την προεπιλογή ο οφειλόμενος προς την επιχείρηση Φ.Π.Α. να μην επιστρέφεται σε αυτήν, αλλά να παρακρατείται από τις φορολογικές αρχές έναντι τρεχουσών ή μελλοντικών φορολογικών υποχρεώσεων.

Εάν η επιχείρηση επιθυμεί να απαιτήσει την επιστροφή επειδή ο οφειλόμενος Φ.Π.Α. έχει φτάσει το ελάχιστο ποσό για τις επιστροφές Φ.Π.Α., υποδεικνύει την προτίμηση αυτή σημειώνοντας το αντίστοιχο πεδίο της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. Δεν υποβάλλονται έγγραφα τεκμηρίωσης

Το αίτημα επιστροφής Φ.Π.Α. θα πρέπει να υπόκειται σε αξιολόγηση της επιχείρησης με βάση τον κίνδυνο, προκειμένου να αποφασιστεί εάν θα πρέπει να διεξαχθεί έλεγχος ή όχι.

Λαμβάνεται η απόφαση για την επιστροφή.

Η επιστροφή καταβάλλεται στον καθορισμένο τραπεζικό λογαριασμό της επιχείρησης.

Η επιχείρηση λαμβάνει και αρχειοθετεί αντίγραφο της βεβαίωσης επιστροφής Φ.Π.Α.

Νομοθεσία προς εξέταση

Με βάση την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και της νομοθεσίας που εξετάστηκε, όπως προσδιορίστηκε στα προηγούμενα στάδια του έργου, προκειμένου να εφαρμοστεί η σύσταση θα πρέπει να γίνει τροποποίηση, επέκταση ή/και ενεργή εφαρμογή της σχετικής δευτερογενούς νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις υποχρεώσεις που ήδη υφίστανται στο δίκαιο της Ε.Ε. για τον συγκεκριμένο τομέα προτεραιότητας.

Η κυριότερη νομοθεσία που πρέπει να εξεταστεί είναι η εξής:

Πρωτογενής (εθνική) νομοθεσία:

Κώδικας Φ.Π.Α. – Νόμος 2859/2000 όπως εφαρμόζεται (Άρθρο 34)

Δευτερογενής (εθνική) νομοθεσία και εγκύκλιοι:

Υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι που έχουν εκδοθεί σχετικά με την έγκριση ή/και την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, στις οποίες περιλαμβάνονται κυρίως οι εξής:

1. Απόφαση ΠΟΛ 1090/2.4.2012 του Υφυπουργού Οικονομικών – Διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. προς επιχειρήσεις και επιτηδευματίες
2. Απόφαση ΠΟΛ 1067/3.4.2013 του Υφυπουργού Οικονομικών – Διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. προς επιχειρήσεις και επιτηδευματίες – Τροποποίηση των Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1090/2012 και ΠΟΛ 1073/2004 – Κατάργηση των Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1016/2010 και ΠΟΛ 1108/2010

Νομοθεσία Ε.Ε. η οποία ορίζει σχετικές υποχρεώσεις σε αυτόν τον τομέα:

(οι παραπομπές αφορούν τις ενοποιημένες εκδόσεις)

Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (Άρθρ. 170 και επ., 183)

Αξιολόγηση επιπτώσεων στο διοικητικό κόστος και στα διοικητικά βάρη

Η αλλαγή αυτή θα επηρέαζε όλες τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που υποβάλλουν αιτήσεις επιστροφής Φ.Π.Α. Ο επιχειρήσεις αυτές δεν θα υπέβαλαν πλέον χωριστή αίτηση επιστροφής, παρά θα ενσωματωνόταν στις πληροφορίες που παρέχονται στο πλαίσιο της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Θεωρητικά, με την εφαρμογή αυτής της σύστασης θα ήταν δυνατόν να εξαλειφθεί κάθε διοικητικό κόστος και βάρος σχετικό με την υφιστάμενη διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. Ωστόσο, μια πιο συντηρητική προσέγγιση θα διατηρούσε ένα 5% από το κόστος και τα βάρη των επιχειρήσεων, καθότι θα μπορούσαν ενδεχομένως να προβούν σε επιπλέον επαλήθευση των πληροφοριών της περιοδικής τους δήλωσης Φ.Π.Α. και να ήταν ενδεχομένως απαραίτητο να συμμορφώνονται με τους σχετικούς ελέγχους.

Σε αυτή τη βάση, οι μειώσεις των διοικητικών βαρών και του διοικητικού κόστους για αυτή τη σύσταση έχουν υπολογιστεί στο ποσό των 14.429.251 ευρώ, τόσο για τα διοικητικά βάρη όσο και για το διοικητικό κόστος.

Σύνολο για την παρούσα σύσταση		
Σχετικές Υ.Π. που μετρήθηκαν:	Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:	Δυνατότητα μείωσης:
Δ.Β. = 15.188.685,47 ευρώ Δ.Κ. = 15.188.685,47 ευρώ	Δ.Β. = 759.434,27 ευρώ Δ.Κ. = 759.434,27 ευρώ	Μείωση ύψους 14.429.251 ευρώ για Δ.Β. 14.429.251 ευρώ για Δ.Κ.

με τα ακόλουθα λεπτομερή στοιχεία:

Υ.Π. 47: Υποχρέωση υποβολής αίτησης για την είσπραξη απόδοσης (επιστροφής) οφειλόμενου Φ.Π.Α.

<p>Αποτελέσματα μέτρησης:</p> <p>P = 2.455,14 ευρώ f = 1 Q = 11.689 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 15.188.685,47 ευρώ Δ.Κ. = 15.188.685,47 ευρώ</p>	<p>Κατ' εκτίμηση μελλοντικά ποσά:</p> <p>P = 122,76 ευρώ f = 1 Q = 11.689 Σ.Ε.Λ. = 0% Δ.Β. = 759.434,27 ευρώ Δ.Κ. = 759.434,27 ευρώ</p>	<p>Πιθανή μείωση: Μείωση ύψους 95% (της Υ.Π. 47)</p> <p>Μείωση ύψους 14.429.251,19 ευρώ για Δ.Β. 14.429.251,19 ευρώ για Δ.Κ.</p>
---	---	--

3.3. Προτεινόμενη ακολουθία και προτεραιοποίηση

Η ακολουθία και η προτεραιοποίηση αυτών των συστάσεων πρέπει να εξαρτάται τόσο από την αντίστοιχη επίπτωση όσο και από τη δυσκολία τους. Η δυσκολία εκτιμάται καλύτερα από τη φορολογική διοίκηση, όπου πάλι υπάρχουν ανταγωνιστικές προτεραιότητες.

Ο τομέας προτεραιότητας Φορολογικού Δικαίου (Φ.Π.Α.) είναι ο μεγαλύτερος τομέας προτεραιότητας που καλύπτεται από αυτό το έργο σε όρους μεγέθους των διοικητικών βαρών και επίσης ως προς τον αριθμό των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που επηρεάζει. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του έργου μείωσης των διοικητικών βαρών, η υλοποίηση των συστάσεων σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να λάβει υψηλή προτεραιότητα.

Η συγκριτική ανάλυση των συστάσεων δείχνει ότι:

- **Η διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο** θα έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στη μείωση των διοικητικών βαρών. Αφορά ενέργειες καθοδηγούμενες από τη φορολογική διοίκηση και, ως εκ τούτου, θέτει το βάρος της πρώτης ενέργειας στην κυβέρνηση, ωστόσο ενδέχεται να μην αντιμετωπιστεί με τον ίδιο ενθουσιασμό από τις επιχειρήσεις, διότι αφορά την κατάργηση των βαρών από επιχειρήσεις που είναι ανενεργές.
- **Η θέσπιση κατώτατου ορίου Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ** θα έχει τον δεύτερο υψηλότερο αντίκτυπο ως προς τη μείωση των διοικητικών βαρών. Αφορά τη θέσπιση παραμέτρων και νομοθετικών διατάξεων από την κυβέρνηση, και τη δραστηριοποίηση των υφιστάμενων επιχειρήσεων εφόσον επιθυμούν να διαγραφούν.
- **Η κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.** θα έχει τον τρίτο μεγαλύτερο αντίκτυπο ως προς τη μείωση των διοικητικών βαρών (μολονότι λιγότερο από το ένα τρίτο του αντίκτυπου που θα είχαν οι δύο προηγούμενες συστάσεις), και θέτει μια σαφή κατεύθυνση μεταρρύθμισης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι θα έχει αντίκτυπο μόνο μία φορά το χρόνο, παρόλο που οι επιχειρήσεις είναι πιθανόν να αποτιμούν τον βαθμό βεβαιότητας σε σχέση με τη μελλοντική θέση όσο το δυνατόν νωρίτερα εντός του έτους αναφοράς.
- **Η απλούστευση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.** θα έχει τον τέταρτο μεγαλύτερο αντίκτυπο ως προς τη μείωση των διοικητικών βαρών, και φαίνεται ευκταίος ο συνδυασμός της εφαρμογής με την κατάργηση της απαίτησης για υποβολή χωριστής αίτησης επιστροφής οφειλόμενου Φ.Π.Α., εφόσον αμφοτέρες αφορούν την περιοδική δήλωση. Θα ήταν σημαντικό να αποφασιστεί εάν θα εφαρμοστούν ή όχι νέες ρυθμίσεις μεσοπρόθεσμου του φορολογικού έτους.

Οι συστάσεις εμπίπτουν, όπως φαίνεται, σε δύο ομάδες. Ο διαχωρισμός αυτός θα μπορούσε να είναι χρήσιμος για την εξέταση της εφαρμογής τους.

Η 1η Ομάδα έχει σχέση με το μητρώο των υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων:

- Θέσπιση ενός καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής ύψους 10.000 ευρώ
- Διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε φόρο προσώπων από το μητρώο

Η 2η Ομάδα έχει σχέση με τις υπηρεσίες προς υποκείμενα σε φόρο πρόσωπα:

- Κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.
- Απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

- Ενσωμάτωση της διαδικασίας επιστροφής Φ.Π.Α. στην περιοδική δήλωση Φ.Π.Α.

Εάν οι συστάσεις της 1ης Ομάδας εφαρμοστούν πριν από τις συστάσεις της 2ης Ομάδας, λιγότερες επιχειρήσεις θα πρέπει να προσαρμοστούν σε αλλαγές των διαδικασιών δήλωσης και επιστροφής Φ.Π.Α.

Το κράτος και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να συνεργαστούν και να ενεργήσουν από κοινού, προκειμένου να μειώσουν επιτυχώς τα διοικητικά βάρη. Το κράτος θα πρέπει να αναλάβει κεντρικό ρόλο σε ό,τι αφορά την κατάργηση ή/και την απλοποίηση των κανονισμών ή των πρακτικών, ενώ θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή και διαβούλευση με τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις του κλάδου καθ' όλη τη διαδικασία υλοποίησης.

3.4. Άλλα θέματα

Κατά τη διάρκεια του έργου, τα ενδιαφερόμενα μέρη έθεσαν τα ακόλουθα σχετικά ζητήματα. Δεν αποτελούν στο σύνολό τους συστάσεις ελάφρυνσης των διοικητικών βαρών στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής αυτού του τομέα προτεραιότητας, αλλά αποτελούν σημεία τριβής για τις επιχειρήσεις, τα οποία θα μπορούσαν να διευθετηθούν από την κυβέρνηση:

- Η πρακτική ανάγκη διατήρησης φορολογικών στοιχείων για μεγάλες περιόδους (15-20 χρόνια) συνιστά ενόχληση για τις επιχειρήσεις και συνεπάγεται αυξημένο κόστος. Η διατήρηση αυτή αφορά στοιχεία τα οποία πρέπει να διατηρούνται για κάθε φορολογικό σκοπό, όχι μόνο για λόγους Φ.Π.Α., κι επομένως δεν μπορεί να διευθετηθεί με μία σύσταση που αφορά αποκλειστικά τον Φ.Π.Α.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη πιστεύουν ότι θα πρέπει να είναι δυνατή η εγγραφή για φορολογικούς σκοπούς και να είναι σε θέση να κάνουν πιο εύκολα αλλαγές στην εγγραφή τους, μεταξύ άλλων και ηλεκτρονικά. Αυτό σχετίζεται με την εγγραφή τους και την τροποποίηση στοιχείων για όλους τους φόρους, όχι μόνο για τον Φ.Π.Α. Θα ήταν χρήσιμη η επανεξέταση των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται για την πραγματοποίηση αλλαγών, και η εξέταση του κατά πόσο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο με στόχο τη μείωση ή την εξάλειψη της ανάγκης για φυσικά αποδεικτικά στοιχεία. Οι επιχειρήσεις παρέχουν επίσης αντίγραφα εγγράφων που εκδίδονται από τη δημόσια διοίκηση, και πιθανόν η φορολογική διοίκηση να έχει το περιθώριο να διασταυρώνει και να πραγματοποιεί αυτόματες ενημερώσεις σύμφωνα με άλλα κρατικά μητρώα.
- Άλλες χώρες έχουν καθιερώσει ελάχιστα κατώτατα όρια για την αναφορά ενδοκοινοτικών συναλλαγών, κι επίσης απαιτούν μόνο την αναφορά των ενδοκοινοτικών παροχών, αντί να απαιτούν την αναφορά τόσο των παροχών όσο και των αποκτήσεων. Η διοίκηση θα μπορούσε να εξετάσει περαιτέρω τις δυνατότητες απλούστευσης αυτής της αναφοράς.
- Σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο, δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για την ενοποίηση της αναφοράς των ενδοκοινοτικών συναλλαγών για σκοπούς Φ.Π.Α. με τη στατιστική αναφορά παρεμφερών δεδομένων.

4. Συμπέρασμα

Αυτή η έκθεση εντοπίζει τον τομέα προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) ως τον μεγαλύτερο εκ των 13 τομέων προτεραιότητας που καλύπτονται από το έργο σε όρους συνολικού διοικητικού κόστους και διοικητικών βαρών, όπως μετρήθηκαν. Βάσει επιτόπιων ερευνών, το συνολικό διοικητικό κόστος μετρήθηκε στα ευρώ και τα συνολικά διοικητικά βάρη στα ευρώ.

Αυτό εξηγείται εν μέρει από τον μεγάλο αριθμό των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών) που συμπεριλαμβάνονται στο σύστημα Φ.Π.Α. της Ελλάδας.

Οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις πληροφόρησης και οι απαιτήσεις σχετικά με τον Φ.Π.Α. διαφέρουν ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, μερικές επιχειρήσεις προτιμούν να αναθέτουν τις σχετικές με Φ.Π.Α. δραστηριότητες, ενώ άλλες εκτελούν όλες τις σχετικές με Φ.Π.Α. δραστηριότητες εσωτερικά. Στο πεδίο των μετρήσεων λήφθηκε υπ' όψιν η ευρεία ποικιλία των επιχειρηματικών πρακτικών, επειδή υπό διαφορετικές συνθήκες αναμένονταν διαφορετικά διοικητικά βάρη και διοικητικό κόστος.

Λόγω του μεγέθους του, ο τομέας προτεραιότητας φορολογικού δικαίου (Φ.Π.Α.) προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες μείωσης των διοικητικών βαρών στο πλαίσιο του έργου.

Η παρούσα έκθεση διατυπώνει πέντε συστάσεις που αφορούν σε μέτρα για τη μείωση των διοικητικών βαρών στον τομέα του Φ.Π.Α.⁹:

Σύσταση	Υπολογιζόμενη μείωση διοικητικού κόστους (Δ.Κ.)	Υπολογιζόμενη μείωση διοικητικών βαρών (Δ.Β.)
Θέσπιση καθαρού κατώτατου ορίου εγγραφής Φ.Π.Α. ύψους 10.000 ευρώ	135.658.790 ευρώ	114.117.544 ευρώ
Διαγραφή των ανενεργών υποκείμενων σε Φ.Π.Α. προσώπων από το μητρώο Φ.Π.Α.	226.105.800 ευρώ	190.201.608 ευρώ
Κατάργηση της ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.*	60.096.867 ευρώ	60.096.867 ευρώ
Απλοποίηση της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.*	50.026.995 ευρώ	50.026.995 ευρώ
Κατάργηση της απαίτησης υποβολής χωριστής αίτησης για επιστροφή Φ.Π.Α.*	14.429.251 ευρώ	14.429.251 ευρώ

⁹ Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, οι υπολογισμοί για τη μείωση εκτελέστηκαν χωριστά για κάθε σύσταση. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να προστεθούν οι μειώσεις που υπολογίστηκαν, προκειμένου να επιτευχθεί μια συνολική μείωση, εφόσον οι ίδιες υποχρεώσεις επηρεάζονται από διαφορετικές συστάσεις. Η συνολική μείωση που επιτυγχάνεται εξαρτάται από την ακολουθία των συστάσεων. Οι επιπτώσεις των συστάσεων που σημειώνονται με αστερίσκο (*) θα περιορίζονται από την εφαρμογή άλλων συστάσεων, ενώ οι επιπτώσεις των συστάσεων που δεν σημειώνονται με αστερίσκο (*) θα επηρεάζονται αντιστοίχως από προγενέστερη εφαρμογή των συστάσεων που σημειώνονται με αστερίσκο (*).

Οι Υ.Π. με τις περισσότερες πιθανότητες μείωσης σε αυτόν τον Τομέα Προτεραιότητας είναι η Υ.Π. 45 (Υποχρέωση τήρησης στοιχείων και φορολογικών εγγράφων με επαρκείς λεπτομέρειες για σκοπούς Φ.Π.Α.) και η Υ.Π. 46 (Υποχρέωση υποβολής περιοδικής και ετήσιας δήλωσης Φ.Π.Α.). Οι συστάσεις θα έχουν ως αποτέλεσμα λιγότερες υφιστάμενες επιχειρήσεις να υπόκεινται σε υποχρεώσεις σχετικές με τον Φ.Π.Α., ιδίως οι μικρότερες εταιρείες. Οι συστάσεις σχετικά με τις δηλώσεις και τις επιστροφές Φ.Π.Α. θα αφορούν επιχειρήσεις κάθε μεγέθους.

Η συμμετοχή των επιχειρήσεων αποτελεί το κλειδί για την επίτευξη της μείωσης των βαρών μέσω της εφαρμογής. Η κυβέρνηση θα πρέπει να αναλάβει κεντρικό ρόλο και επίσης να διασφαλίσει ότι υπάρχει συμμετοχή και διαβούλευση με τις επιχειρήσεις και τους αντιπροσώπους της καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σωστός σχεδιασμός των λύσεων.

---

¹⁰Το Παράρτημα 7 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

¹¹Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012

¹²Το Παράρτημα 6 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

¹³Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012

¹⁴Το Παράρτημα 7 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

¹⁵Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012

¹⁶Το Παράρτημα 7 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

¹⁷Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012

¹⁸ Το κόστος εξοπλισμού καλύπτει τόσο τις περιοδικές όσο και τις ετήσιες δηλώσεις Φ.Π.Α. (Υ.Π. 46α και Υ.Π. 46β)

¹⁹Το Παράρτημα 7 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

²⁰Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012

²¹Το Παράρτημα 6 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

²²Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012

²³Το Παράρτημα 6 περιέχει το τυπικό ωριαίο κόστος ανά κατηγορία απασχολουμένων

²⁴Το q βασίζεται σε δεδομένα του 2012